

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

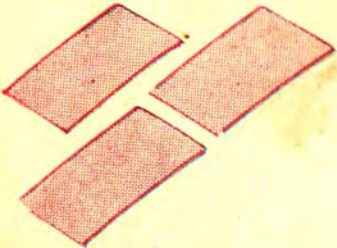
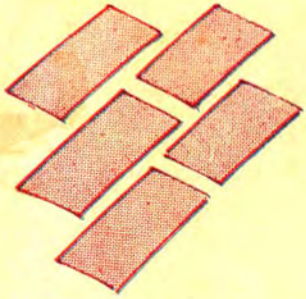
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKHAKA

— Haydi, Taksim... Kurtuluş!..

MİLLİ SANAYİN DESTEKLENMESİ

Bellibaşlı sanai teşebbüslerin hemen hepsine kredi vererek destek olan Türkiye İŞ Bankası, ayrıca, memleketimizin kalkınmasına yararlı mühim yatırımlar da yapmıştır. İŞ Bankasının tamamına veya sermayesinin bir kısmına sahip olduğu müesseselerden bazıları: Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası, Çayırova Cam Fabrikası, İpekiş Mensucat Fabrikası, Uludağ Sanatoryomu, Kirazlıyayla Dinlenme Evi, Vita ve Sana Yağları Fabrikası, Türkiye Çimento Sanayii, Rabak Elektrolitik Bakır Mamulleri, Türkiye Petrolleri, Türkiye Şeker Fabrikaları, General Elektrik Ampul Fabrikası, Türk Pirelli Lâstikleri, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları, Anadolu ve Ankara Sigorta Şirketleri, Milli Reasürans, Destek Reasürans, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası, Sınai Yatırım ve Kredi Bankası, Amerikan - Türk Dış Ticaret Bankası...

TÜRKİYE İŞ BANKASI

*paranızın...
istikbalinizin
emniyetidir*

BAŞYAZARI:
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ:

Azız Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhatin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ:
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ:
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Zalcioğlu, Mîm Uykusuz, Zeki Beyner, Bülent Şeren, Burhan Solukçu, Şadî Dinççağ, Mıstık.

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası
Kapak baskısı:
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiati: 100 kuruştur.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10
Daire: 3.

Telefon: 22 18 11

İLAN FİATİ:

Kapak içi, santimi 20 lira, 16 sayfalar 30 liradır.
16 Temmuz 1964

Cilt: 7 — Sayı: 29

YIL: 42

Bu gazete Basın ahlak yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Bir Politika Oyunu

ÖNCE, bütün kuşkuları üstümden atmak isterim: Bu kalem, hiçbir partinin, hiçbir politika hirsının elinde değildir. Doğru, yanlış, bütün düşünceler benim, yazar Yusuf Ziya Ortaç'ın...

İnönü'nün, ön hazırlıkları yapılmamış demokrasi denemesi, bu memleketin başına sayısız belalar getirmiştir. Bizi, Atatürk'ün yönettiği batı ışığından doğu karanlığına çeviren bütün hortlamalar, o soysuz özgürlük yıllarında kendine ortam buldu.

Türkiye'de Türk vatandaşını namaza bile Türkçe ezanla çağırma-yı küfür sayan politikacı baskısına, Atatürk'ün C.H.P.'si bile direnemiştir. 1950 meclisinin parti gurubunda, bu düşünceyi savunan tek milletvekili galiba ben olmuştum, elimi sıkın tek arkadaş da sayın Tezer Taşkıran.

O uğursuz on yıl içinde, her şey politika içindi: Minarenden bacaya, kitaptan kaldırım taşına kadar.

Kıbrıs da 1950-1960 iktidarının bıraktığı kötü miraslardan biridir.

Apaçık söyleyelim: Akdeniz'in ortasına hangi rüzgârla dalgalanacağı belirsiz yeni bir bayrak dikmek, uzağı değil, yakını bile görmiyen, karanlıklara yönelmiş, bir kör başarı olmuştur.

Yunanistan, gizli liderliği altında tutacağı bu sözde özgür devletle, kendisine çok yakışan iki yüzü bir siyaseti kolayca yürütebilirdi: Anavatanla NATO'ya bağlanırken, yavru vatanla da Sovyet Rusya'ya sokulurak...

İhtilâl ötesi İsmet Paşa hükûmeti, geçmişin iç çöküntüler mirası azmış gibi, dış politikada da bu kötü mirası aldı.

İnönü'nün, hele İkinci Dünya Savaşından sonra çok artan bir dış politika şöhreti vardır. Artık, eski lideri ile aralarından su sızmayan Nihat Erim dostumuz bile bu inancı meclis kürsüsünde dile getirmemişti mi?

Dağlarda eşkıyalar, kaymakamın cebinden para cüzdanını, askerlik şubesi başkanının belinden tabancasını bile aladursunlar...

Okullarda, nice öğrenciler, ya yersizlikten, ya bilgisizlikten döne dursunlar...

Bütçe açıkları, kalkınma hızları, Kıbrıs'a çıkartma denemeleri yüzünden arta dursunlar, eksile dursunlar...

Sağ ve sol akımlar, ayrıkotu gibi vatan topraklarını pençe pençe kemire dursunlar...

Kıbrıs, bütün bu iç bunalımlardan, vatandaş dikkatini dış dünya-ya çekmiştir.

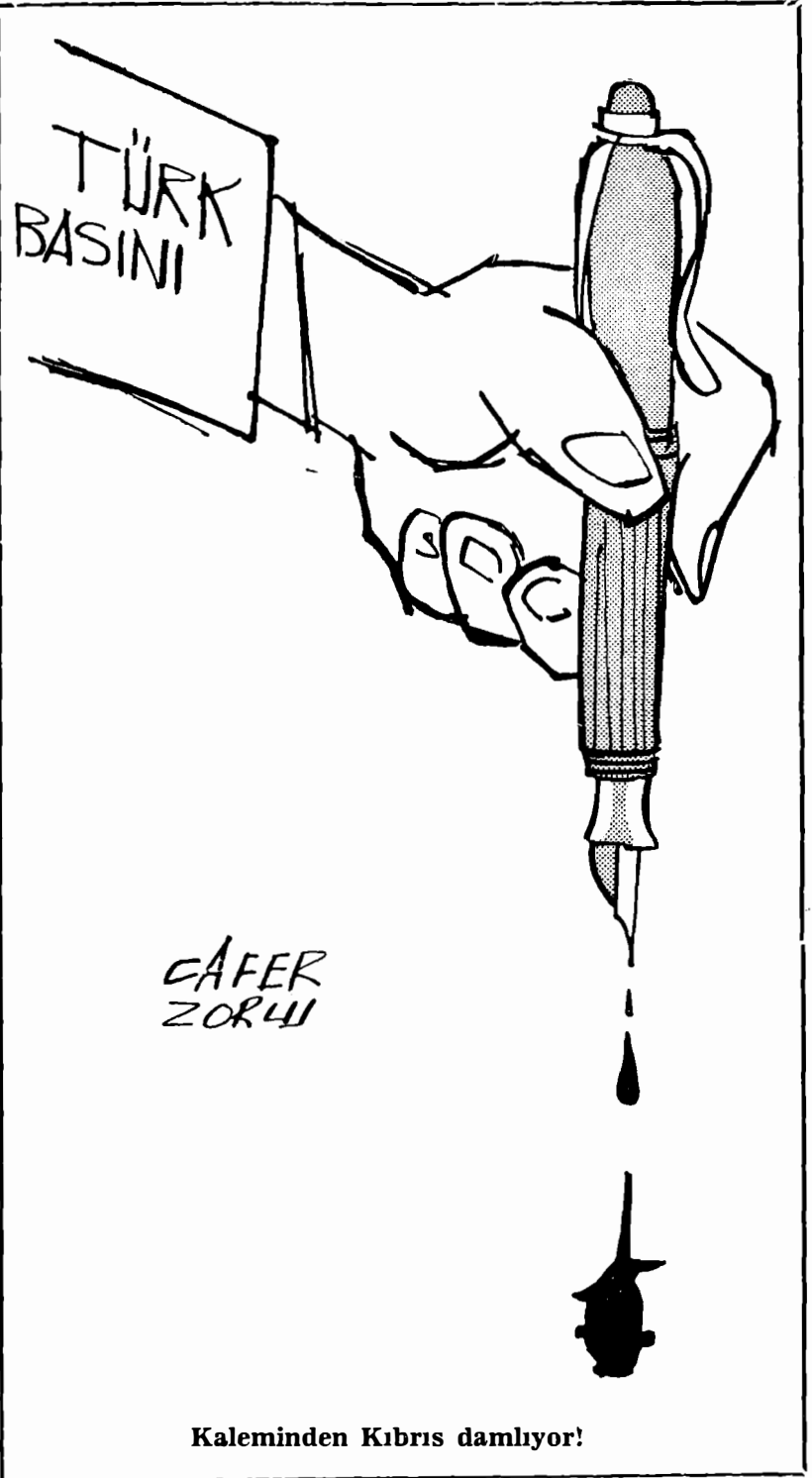
Geçenlerde dolaştığım İstanbul köylerinde, her toprak adamının ilk sorusu, Kıbrıs'tı...

Sabahleyin, gazeteyi eline alan eşim, gözleri, bunca yıldır görmeğe alışmadığım bir örke ile dolu, aynı soruyu tekrarlıyor: Ne olacak bu Kıbrıs?

Abdullah Efendi lokantasında, garsonlar boyunlarını bükmüş, boş masaları gösteriyorlar: Kıbrıs.

Siftahsız kunduracı, siftahsız kuşaşçı, siftahsız şoför tek neden tanıyor: Kıbrıs.

Özel sermayenin kasasına kilit üstüne kilit vuran o... Yazıklarda,

Kaleminden Kıbrıs damlıyor!

evleri, otelleri boş bırakan o... Kıt-
tap, onun için satılmıyor... Plajlar
onun için tenha... Sınıfını geçemi-
yen avareler bile nerde ise Kıbrıs'ı
suçlu gösterecekler...

Geçen gün, Milliyet gazetesinde,
bir tarım uzmanı, erozyon yüzün-
den her yıl bir Kıbrıs kaybediyo-
ruz diyordu.

Hayır... Ne Diyanet İşleri kanu-
nuna eklenen «ahlâk koruyuculuğu»
yetkisi, ne Milli Eğitim Bakanının
çağdaş kültürü sınır dışı etme ça-
bası, ne artan dış ticaret açığı, ne
şehirleri boğan gecekondu, ne
köyleşen İstanbul, bütün neler bir
yana, Kıbrıs!

İsmet Paşa, İkinci Dünya Sava-
sındaki başarılı taktiğini, bugün de
ustalıkla tekrarlıyor. O günlerin
parolası da: Bütün dikkatleri, bü-
tün çabaları dış politika üstüne
uyanık ve birikmiş tutmak. Şeker

mi beş lira? Aman savaş yıldırım-
ları yurdumuzun üstüne düşmesin
de... Açlık, yoksulluk, bakımsızlık,
bıçaklarını iskeletlerin kemiklerine
mi dayamış? Aman harp ateşi vata-
nımızı tutuşturmasın da!

İkinci Dünya Yangınından, tek
çatımız çökmeden, tek çocuğumu-
zun burnu kanamadan çıktık. Ama,
hamamdan çıkan soyguna uğramış
Yeniçeri Ağası gibi: Ayağımızda
nalın, belimizde peştemalla...

Sonu nasıl bitecek bilmeyiz. Ama,
oyun yine o oyundur.

Cumhuriyet Halk Partisini teb-
rik ederiz: Otuz milyon Türk'e bü-
tün dertlerini unutturup yalnız Kıb-
rıs'ı dert edinmek hünerini gösterdi.

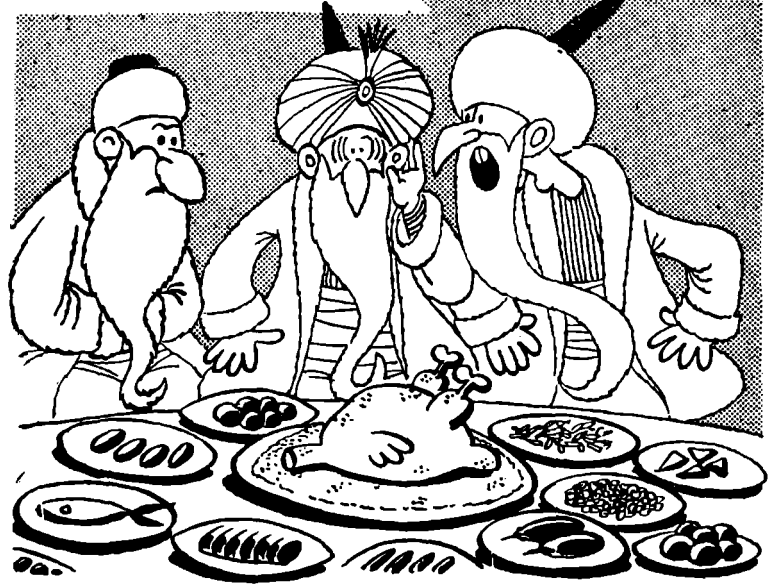
Bütün bu çabalardan sonra sa-
yın İnönü'nün tek başarısını görü-
yoruz: O Kıbrıs'ı kurtaramadı ama,
şimdilik Kıbrıs onu kurtardı.

Yusuf Ziya ORTAÇ

SULTAN Selâmet-i Sâlis ve andan sonra tahta cülus eyleyen oğlu Sultanahmet-i Halis'in zaman-ı saltanatlarında Meymenetullah Netamettin Efendi namında gayetle vefakâr bir zat var idi, bahs-i vefada bir emsalini tarih kaydeylememiş idi. Ol rütbe vefalı bir zat idi ki, daim vefa semtinde kaim ve Vefa'da kâin bir hanede sakin idi. Vefakârlığı sebebi ile, sinîi altmış beşi mütecaviz olduğu halde herhangi bir mesleke sülûk eyleyememiş, ailesinin maişetini dahi teminden âciz, son derecede nâciz, ve pederden mevrus emlakî haciz, fülûs-ı ahmire muhtaç denilse caiz ve fakat haksıza karşı mütecaviz, haklıya borç verir bilâ fail, bir garip kimesne idi. Zira, ekâbirden, erkân-ı askeriyye ve gerek erkân-ı mülkiyyeden veya erkân-ı harbiyyeden, vüzeradan, Ömerâğadan, Bab-ı meşihatten, Bab-ı Âliden ve Bab-ı saniden, hulâsaten çark-ı umur-u devleti tedvire memur zevattan herhangi bir kimesne gözden düşse veya azledilse veya nefyedilse veya tardedilse veya niktete uğrasa, Netamettin Efendi ömründe yüzünü dahi görmediği bu zatın derdi ile hemdert ve bu dert ile gayet sert ve son derecede mert ve emsali nadide bir fert idi ve hâza sapına kadar Osmanlı olup elem-i diğer ile ciğeri çak ü çak, son derecede elem-nâk ve nihayet helâk olur, kalbi pâk, haklının pâyine hâk bir zat idi. Sultan Selâmet-i Sâlis hazretlerinin (Salla elliyl Aliye vessellâm vessepet) devr-i saltanat-ı seniyyelerinde, padişah gayetle hadidülmi-zaç ve nâkabil-i imtizaç olması hasebi ile yevmiye birkaç vezir, birkaç kadı, birkaç kazasker ve alekser birkaç müşir azleder idi. Meymenetullah Netamettin Efendi ise, rikkat-i kalbi sebebi ile, daha evvel yüzlerini görmemiş olduğu bu mazul ve menkûp zevat-ı kirâmı hanelerinde ziyaret ile anları teselli eyler idi. Mazul ve menkûp zevat-ı ziyaret ile imrar-ı evkat eylediğinden hiç kâr ü kisbi olmaz, beş pare dahi kazanamaz idi. Meymenetullah Netamettin Efendi'nin bu hareketlerinde zerrece tabasbus ve rıya olmadığı âşikâr idi ki, zira mansıp ve makam sahiplerinin yanına asla takarrüp eylemez ve ancak anılar makam ve mevkiden düşüp teselliye muhtaç idüğün ve ancak ol zaman beyan-ı tesliyyet için şitap eyler idi. Ve müraiden ve mütebasbistan ve dalkavuk gürubundan begayet müteeffir idi. Ve hattâ müverrih-i meşhur Cimsit Paşa, Tarih-i Cimsit'de Meymenetullah Netamettin Efendi'den bahisle zikreder ki: «Küçük Halim Paşa İngiliz muhibbi olmakla, Büyük Selim Paşa Rus muhibbi olmakla ve Ortanca Halis Paşa ile, İri kuyum Muhlis Paşa Alman muhibbi olmakla meşhur-u benam idiler. Padişah, her kimden dış yardım alacak ise, yani siyaset-i hariciye icabı bu paşalardan birini sadrazam nasbeyler, andan evvelkini ise derhal azleyler idi. Bu sebeple haricî siyaset ya Halim, Selim Paşa elinde halim selim gider, ya Halis Muhlis Paşalar elinde halis muhlis halt edilir idi. Zamanın siyaseti ol rütbe allâk ve rüzgâra tâbi idi ki Küçük Halim Paşa sekiz kere, Büyük Selim Paşa yedi kere, Ortanca Halis Paşa sekiz kere ve İrikiyım Muhlis Paşa ise altı kere sadrazam olmuş ve azledilmişler idi. Sultan Selâmet-i Halis hazretlerinin (Salla elliye Aliye vessellâm vessepet) ömrü vefa eylemediğinden işbu rakkamları daha fazla tezyide muktedir olamamış idi.

İngiliz muhibbi Küçük Halim Paşa'nın yedinci kerre sadaret mührü teslim alınarak mazulen Acıbadem'deki köşkünde ikamete memur

TARİHTEN BİR YAPRAK: BEN DE SENİN AZİZ NESİN

edildiği gün, Ceride-i ahval'de havadisı okuyup öğrenen ve azım bir teessüre gark olan Netamettin Efendi, paşa-yı mumaileyhin menkûbiyyetine insafı elvermeyip, daha evvel ancak ismini duyup cismini dahi görmediği Küçük Halim Paşa'yı teselli zımnında şitap ile Acıbadem'e azimet eyler iken, yolda birkaç kendini bilmez abazan tarafından (Hafazanallah) derdest ile, sarığı, kavguğu, kuşağı, çarığı soyularak zavallı Netamettin Efendi anadan uryan, bilâ sarık ve bilâ çarık ve bilâ çakşır ve bilâ çamaşır bırakılıp bir ahlat ağacına bağlanarak ıslatılmış ve Netamettin Efendi dahi altını üstünü ıslatmış idi. Bu fill-i şen'i ikai dillere destan edilmiş idi.»

Ve hattâ şair-i meşhur Nebatî'nin bu vak'ayı imaeen şu tarihi düşürdüğü de Tarih-i Cevcet'de mezkûrdur. Beyit, âtidir:

Hiç insaf kalmamış beni âdemde, Âdemi şeyderler Acıbadem'de...

Küçük Halim Paşa, Meymenetullah Netamettin Efendi'nin bu kadırşınışından ziyadesi ile mütehasiss olmuş idi ve her gün Netamettin Efendi'nin ziyaretinden begayet mahzuz olarak «Ey Netamettin Efendi, ben seni mukaddem tanımalı ve zaman-ı sadaretimde bil-

mel idim. Vah hayfa ki, şimdi elimden bir faide gelmez, evvahl!.. Senin kadrü kıymetin bilmedik ve seni mukaddem tanımadık...» der ve mukadder olur, bilâhare «Amma ki bir dahi mühr-ü sadareti ihraz eylediğinde sen benim en aziz refikim, yar-ı vefakârım olacaksın, her dileğin icra kılınacaktır» deyu ilâve eyler idi. Netamettin Efendi dahi cevaben «Kulunuz in-am ve ihsan için tasdi' eylemiş değilim, sizin mevcudiyetiniz bize kâfi ve vâfidir» der ve Küçük Halim Paşa'yı son derecede mahzuz kılar idi.

Sultan Selâmet-i Sâlis Hazretleri, eski haricî dostların gerek borç vermemesi ve gerekse krediyi azaltması üzerine yardım menbainın tebdilî lüzumuna kani olarak, sadaret mührünü Küçük Halim Paşa'ya teslim ile paşa-yı mumaileyhi sekizinci defa sadarete getirmiş idi. Sadrazam Küçük Halim Paşa ise, sadarete mübaşeretinde iptida yar-ı vefakârı olan Meymenetullah Netamettin Efendi'yi dâvet idüp hangi mevki ve makamı arzu eylediğini sual ile makam-ı saltanat ve mevki-i sadaretten başka bütün devlet mevkilerinin kenduye açık olduğunu bildirdi ise de, Netamettin Efendi kemal-i edep ile bütün teklifleri red ile «Benim asla bir matlubum yok-

tur, sağlığınıza duacıyım» dedi. Ve fakat Sadrazam tatmin olmayıp «Netamettin Efendi biraderim, bir talepte bulunup beni memnun ediniz» deyince ol zaman Netamettin Efendi dahi «Mâdamâ ki sizi memnun eylemek vazifemdir; öyle ise hususi ve resmi cümle ziyafetlerinizde bendenizi yanınıza dâvet ile kulağıma eğilip, anama avradıma, sulbûme ve sülâleme ve ahfadıma ve ecdadıma ve avradıma ve cümle sülâleme gayetle ağır küfrederseniz, bu lütfunuz bana kâfidir» dedi. Sadrazam Küçük Halim Paşa dahi bu cevaba hayretle «Aman Netamettin Efendi, teklifim ciddi olup, neden böyle söylersiz, malûmum değildir; ben sana asla küfredemem» dedi. Netamettin Efendi ise «Küfredemezseniz başkaca bir talebim olamaz» deyince, sadrazam dahi refik-i şefikini memnun etmek için, her ziyafette kulağına eğilip küfredmeyi bilmeccuriyye kabul eyledi ve badehu hangi vakit bir ziyafet olsa, ziyafetin ortasında Sadrazam Küçük Halim Paşa, Netamettin Efendi'yi yanına dâvet ile, kulağına «Ulan Netamettin, ben senin ananı, avradını, ben senin yedi gelişini geçmişini, ben senin ebeni bebeni, ben senin eşikteğini beşiktekini...» diye Netamettin Efendi'nin talebine muvafık şekilde gayetle ağır küfrederek, bundan da müteessir ve mütekeddir olur, dost hatırı için bu ezaya tahammül eder idi.

Netamettin Efendi'nin ise, sadrazamın kulağına eğilip her küfredişinden sonra orda hazır bulunanlar nezdinde itibarı, haysiyyeti, şereflı gittikçe tezyüt ve tereffü eyliyor, ve şöhreti her ziyafetten sonra biraz daha memleket sathına yayılıyordu. Sadrazam hazretleri ile kulağın kulağına verip gayet mahremane konuşan ve sadrazamın sırdaşı olan bir zatın siyasi, ticari ve iktisadi muhitte ve ecnebi mehafilde fevkalâde itibarı olduğundan birçok mesail kenduye arz ediliyor ve Netamettin Efendi dahi bu vaziyetten müstefit olarak servet ü samânını, emvâl ü emlakını tezyide devam eyliyor idi. Bir zaman geldi ki, Netamettin Efendi'nin gerek nakden ve gerekse malen servetinin mecmuu, hazine-i devletten dahi ziyade olmakla, Sultan Selâmet-i Sâlis hazretleri (Salla elliyl Aliye vessellâm vessepet) dahi Netamettin Efendi'den yüksek faizle istikrazda bulunur ve Netamettin Efendi'nin himmeti ile bütçede muvazene temin olunur idi ve Netamettin Efendi'nin gayri, servet idharına ve sadrazamın dostluğuna ihtiyacı kalmamış idi. Gene bir gün düvel-i ecnebiye süferasına verilen bir umumî ziyafette, esna-yı teamda, Sadrazam Küçük Halim Paşa bermutad, aziz arkadaşı Netamettin Efendi'yi yanına dâvet ile, kulağına eğilip «Ulan Netamettin, ben senin karını, kızını, kısırağını...» deyu küfre mübaşeret eylediğinde, gayri hiçbir yardıma ihtiyacı kalmamış bulunan Netamettin Efendi dahi, hem de sadrazam hazretlerinin kulağına eğilmeden, o kadar sefir süfera, vezir vüzerâ arasında alenen ve cehren «Sadrazam gibi, ben de senin ananı, avradını, kızını kısırağını, ebeni bebeni...» deyu başlayıp yirmi dakika devamla küfredince, Sadrazam Küçük Halim Paşa dahi «Ben buna müstahak oldum Netamettin Efendi... Buyrun, benim değil, senin hakkındır» deyu Sadaret mührünü Netamettin Efendi'ye tevdi eylemiş ise de, Netamettin Efendi dahi tenezzül etmeyip, «Bu mührün madenini beğenmedim, ucuz mal istimal eylemem» deyu anı red ile Küçük Halim Paşa'yı hacil eyledi.

O tarihlerde ne mübarek ve muhterem namussuzlar var idi, hey gl-di hey... Temmet.

Aziz NESİN

Akbaba Yayınevi Bir
Şaheser Takdim Ediyor:

TRACY'nin KAPLANI

Yazan :
William Saroyan

Çeviren :
Zeyyat Selimoğlu

ROMAN

Umum dağıtım yeri :
BATEŞ bayilik teşkilâtı

Bütün kitapçılarda arayınız. Fiyatı 3 Lira

Johnson, İnönü'ye, Türkiye'nin fezadan çekilmiş resmini verdi. — Gazeteler —

Kafa yarışmaları haftası

HAZİRAN'ı, güzel ve uğurlu günlerle kapadık: Eczacıbaşı'ların armağanları 26 Haziran cuma günü, üniversitemizin profesörler evinde dağıtıldı.

«Yaaa, profesörlerimizin evleri de mi var?» diye gözleriniz açılmasın. Bütün profesörlerin topu topu tek evi var: Ziyafetler, toplantılar, törenler için!

İş hayatına kültür hayatından gelen Eczacıbaşı'lar, reklâma bile seviye getirmişlerdir. İpana'nın adını, tatlı bir gülüşle aralanmış iki dudak arasında gördünüz mü hiç? Ama radyoda, bilgi yarışını sahiden heyecanla dinlerim her zaman... Batı edebiyatı, batı müziği, spor, opera, her şey onun zengin programında vardır.

Yine onların, her yıl, ilmi araştırmalar için koydukları fon, bilginlerimizi yeni çalışmalar, yeni buluşlar üstüne artan bir şevk ile yöneltiyor.

Geçen hafta, artık kendisine hocaların hocası diyeceğimiz büyük doktor Ekrem Şerif Egeli'nin baba eli ile bu armağanlar, dünya hekimliğinde yeni ufuklar açan genç doçentlerimize, asistanlarımıza dağıtıldı.

Armağanlarını alırlarken, doktor Orhan Ulutin ile doktor Bülent Berkarda ve Gönül Akakan'ın yüzlerine baktım. Öylesine utangaç, öylesine ürkektiler ki, bir şey bulmuşlar değil de sanki bir şey kaybetmişler sanırdınız!

Cemiyetin nasırlı ilgisizliği karşısında, nerde ise, çalış-

malarından dolayı özür dileyecektiler...

O günden sonra bütün gazeteleri araştırdım: Hiç birisinde, genç âlimlerimizle tek röportaj çıkmadı!

Ama, bunun yankılarını, yarın bütün dünya üniversitelerinden duyacağız.

İşte çağdaş millet olmanın en güzel, en başarılı yolu...

İkinci yarışma, ertesi gün Liman Lokantasında yapıldı: Yunus Nadi armağanını kazanan üç yazıyı seçtik. Konu: «Atatürkçülükten ne anlıyorsunuz?» du.

Kemal Anadol imzasını taşıyan «Akılcı bir dünya görüşü: Kemalizm» başlıklı yazı, büyük jürinin oy birliği ile birincilik ödülünü aldı.

Yarışmaya katılan yazıla-

rın çoğunda, genç kuşak, ortak inancını «Kural, özgür, akım, nitelik, kamu, ortam» gibi kelimelerden örülmüş taze bir dil ile anlatmıştır.

Kemal Anadol, birinciliği kazanan yazısında:

«Kurtuluş yolumuz, dün olduğu gibi bugün de Kemalizmdir» diyor.

Ama onu dedikten sonra, düşüncesini bütünleyen bir son cümle daha var:

«Üzerinde retuş yapılmayan, taviz verilmeyen bir Kemalizm!»

Atatürk'ün hakkı varmış: Yaptığı bütün devrimleri gençliğe emanet etmekte. Görüyoruz ki, onun lügatinde «retuş» ta yok «taviz» de!,,

AKBABA

Bir hastanede müzikle ameliyat yapıldı. (Gazeteler)

— Bugün ameliyat var mı doktor bey?

KUMDA KOYNAYANILAR

Adnan Veli

MÜNCİYE Hanım, Florya plajının kumu üstüne bağdaş kurup oturmuş, güneş çarpmasın diye de başını havluyla sarmıştı. Mor damarlı, pörsük bacaklarının üstüne bir yandan zeytin yağı sürüyor, bir yandan da buruşuk derisini uğalıyordu. Komşuları Çilli Sabahat, hemen onun yanına yüzü koyun uzanmış, başının önünde kavuşturduğu ellerinin üstüne yanığını dayayıp, yüzünü yana çevirmişti. Münciye Hanımın kızı İnci, epice uzakta, bir takım delikanlıların arasında, boyuna suya dalıp çıkıyordu. Çilli Sabahat, birdenbire aklına gelmiş gibi:

— Ayol Münciyeğim, dedi. Geçende gazete yazdıydı. Sizinkiler de okudular mı acep?..

Münciye hanım, yağlı elini koltuğunun altında gezdirirken:

— Neyi?.. diye sordu.

— Hani, vallahi yalan söylemiyeyim, Ergani'de mi, yoksa Elâziz'de mi, öyle bir yerde, Hükümetin resmi eşekleri varmış da, onların üzerine, «sırf resmi hizmette kullanılacaktır» diyerekten yazı yazmışlar.

— Helbette duydum. Duymaz olur muyum?.. O sebebe, bizim ev sahibi ile başımız derde bile girdi.

— Peki, o gazete yazısından ev sahibine ne?..

— Ev sahibinin kazık kadar bir oğlu var. Bilmem ne dairesinde çalışıyor. Bizim kızı kestirmiş mi,

nedir?.. Merdivenden her inip çıkıkça, ya ısıklıla, ya da lâkırdı ile tango söyler hasbam..

— A aaa, hayırdır işallah.. Senin kinin sözlü olduğunu duymamış mı hiç?..

— Anası olacak peştemalı söktüğe, kaç sefer söyledim. Ayva vakti nikâhlanıyor diyerekten borazan çaldım karıya..

— Öyleyse ne demiye geliyormuş o tangolar?..

— Rûmizli rûmizli lâflar var içinde.. Bizimkinin metelik bile verdiği yok.. Herifinki, kendi kendine gelin güvey olmak.. Herfin sırnaşıklığı kanıma dokunuyordu kaç zamandır. Ben de geçende taşı geddiğine koyuverdim.

— Ne dedin Allasen?..

— Geçende karı aşağıya inmişti. Benim onunla pek bir alaverem yok ama, bir bardak sirke ödünç olaraktan almıştı da, onu geri getirmiş. Ben de mutbaktaki perdeleri basmışım çamaşır suyu.. İlişti iskemleye.. Kocasından şikâyet filân etti. Kiraların selbes olacağından filân lâkırdılar etti. Lâf lâf açınca, lâfın ucu, bu resmi eşeklere geldi dayandı.

— Eeeee?..

— Sonracığıma kardeşim, ben de dedim ki «Hükümetin eşekleri sırf

Ergani'de değil ki.. Nereye gitsen her tarafta bol bol var. Bana kalsa, ben bütün bu eşeklerin üzerine, sırf resmi işlerde kullanılır, diyerekten yazı yazardım» dedim.

— Sonra?..

— Bu lâfın üzerine, karı bir cellâlsensin, bir köpürsün, bir şahlansın!.. Vay sen ne demek istiyorsun?.. Benim oğlum da Hükümet işine devam ediyor. Zaar sana kalsa, benim oğluma da yazı yazdıracaksın» diyerekten parlamaz mı?..

— Vay kirpi diken vaaaaay!..

— Yaaa, vallahi.. Onun üzerine ben de, iki elimi belime dayayarak «Hanım, hanım!..» dedim. «Sen baksana bana» dedim.. «Ben lâfı, o demiye getirmedim» dedim. «Ama madem ki sen oğlunun üzerine alıyorsun» dedim. «O halde senin dediğin gibi olsun» dedim. Karı, affedersin, apış arasına ısırğan otu bağlamışlar gibi, birden havaya fırlamaz mı?.. Vay ben, hem anasına, hem oğluna hakaret etmişim. Bu hakaretin kanunda maddesi de varmış. Karı beni hapislerde süründürecekmiş. Ailemizi perişan edecekmiş. Hepimizi inim inim inletecekmiş. Topumuza birden kan kusturacakmış. Yaniya, palavradan yana, dârül-üfürükten şehadetnâmeli..

— Desene ki kardeşim, aynı Altay Kulübünün Başkanı gibi..

— Ne başkan dedi?..

— Altay Kulübü var da, onun bir başkanı var. Bir savurdu muydu, askeriye cephaneliğinde yangın çıktı sanırsın. Öyle bir atıyor ki, hani mübareği, Selimiye Kışlasının önüne getirip de bir iskemleye otursan, 21 pâre top gibi, Başkan Conson'u gümbür gümbür karşılasın da, üstelik yüzün kara çıkmaz.

— Hah vallahi, bu karı da öyle işte.. «Hükümetin eşiği» der demez, karı, mânevîyetî şahsiyesinin üstüne eşek arısı konmuş gibi, heyhe-lenivermez mi?.. Ayol, biz yer miyiz öyle peynirli pideleri?..

— Ne varmış yani kardeşim, Hükümetin eşiği demekte?..

— Bilmem ki.. Sanıkı sırf kendi, bu işe dahil..

Onlar böyle konuşurlarken, saçlarından sular damlıyarak, kumun üstünde sendeliye sendeliye, İnci geldi. Hızlı hızlı soluyordu. İnci'nin arkasından da üç beş kişi yürüyordu. Kızın, kadınların yanına çıktığını görünce duraladılar. Yedi sekiz adım ötede, yüzleri, bakışları bu yana dönük kalmak şartıyla, kumların üstüne uzandılar. Münciye Hanım, sırtına yapışmış kumları eliyle süpürmiye çalışarak İnci'ye döndü:

— Şebele kurusu, dedi. Lâstek dedin, ses çıkarmadık. Bikini dedin, ses çıkarmadık. Ama bir defa da dönüp etrafına baksana.. Fülür-ya plajının ne kadar posası varsa, akıntı buraya getirmiş hepsini.. Senin sözlün, kurtlu kiraz yiyen kızlardan hazzetmiyor. Bilmiyor musun bunu?..

İnci, sol elinin serçe parmağı ile kulağını çalkalıyarak, cevap verdi: — Amaaaan anne!.. Sen psikolojiden, hiç mi hiç anlamıyorsun yani..

— Pis koleji, temiz koleji yok bu işin.. Ya o bikiniyi elinle düzeltir de göğüslerini tertibe sokarsın, ya da sana, gardolaptaki tek mil elbiseleri, altı aylığına yasak ederim. O kadar söylüyorum işte..

— Anneciğim be, seninle insan bir yere çıktı mıydı, vallahi bin kere pişman oluyor. Ayol artık o devirler geçti. Şimdi Avrupa'sını olsun, Amerika'sını olsun, açık göğüs modası sardı, bilmiyor musun?.. Cümle Avrupa'nın kadını, belden yukarısını uryan bırakıp da, öyle dolaşıyor. Mayolar kapış kapış gidiyor. Sana kalsa, sen beni yeldirme ile dolaştırıracaksın.

Kadın, sıcak demire basmış gibi, ayaklarını topladı:

— Sen baksana bana, maymunun tüstüz yer!.. dedi. Ne demiye getiriyorsun o lâfı?.. Ben sana yeldirme giy dedim mi?.. Hiçbir zaman demedim. Ben modern analardanım. Amma velâkin şıfıntılığa karşı da yelpaze sallıyamam. O senin dediğin Avrupa'nın göğsü çıplak karıları, yüz numaraya da kâğıtla girerler. Sen müslüman ailenin kızsın. Ört bakayım göğüslerini.. Vallahi onları, ham kavunu dalından koparıp elbi koparıveririm şimdıcik..

Çilli Sabahat söze karıştı:

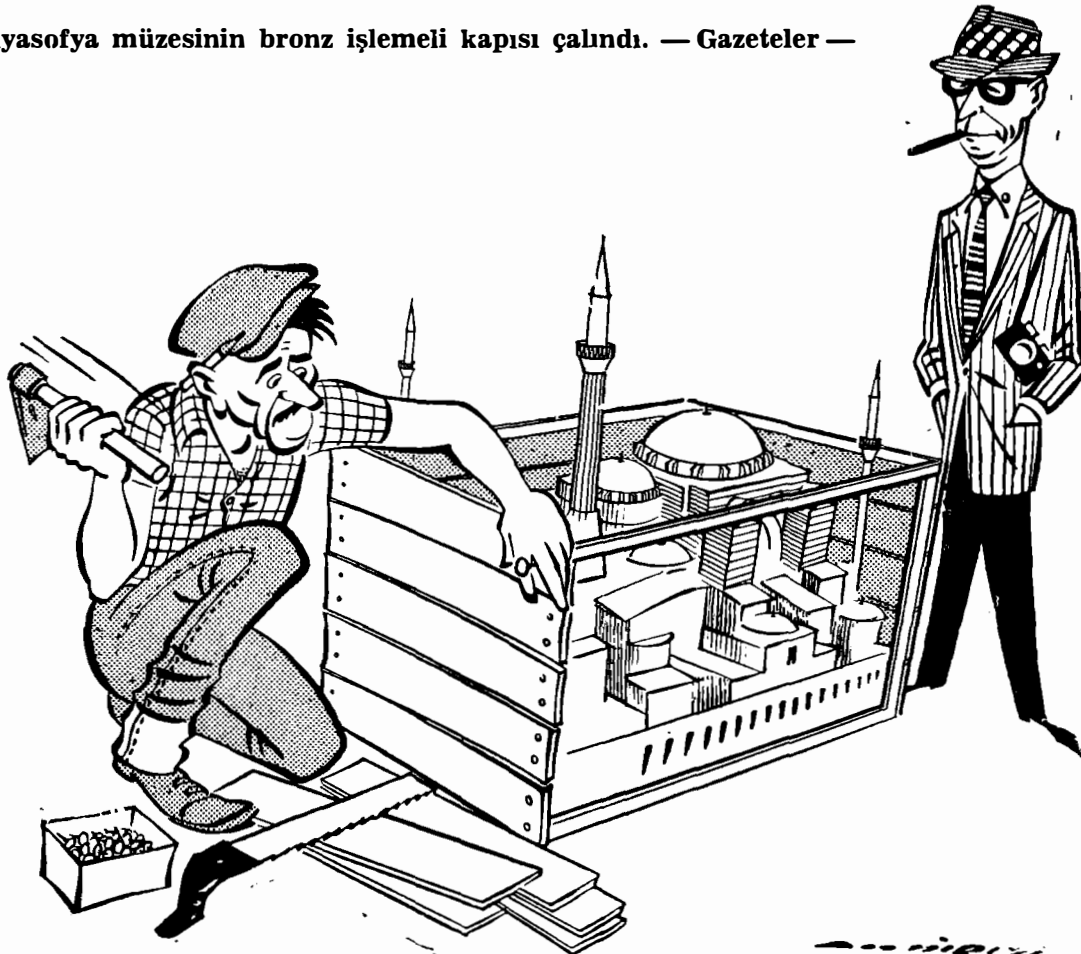
— Dur bakalım annesi!.. dedi. Gürültü etmeden konuşalım. Elâle-me burada ne diye manzara olacağız?.. Kızım, sen de biraz yurruşaktan alsana işi.. Annene karşı, Meclis konuşması yapar gibi, ter-sinden konuşmasana.. Anadır bu, helbette titizlenir.

— İyi ama Sabahat Teyzeciğim, ben gencim.. Helbette modaya uya-cağım.. Tekmil kadınlar göğüsle-rini açıp da, erkek salyalarını akı-taraktan dolaşırlarken, ben ne di-ye, zemin katın kalorifer borusu gibi, sarındıkça sarınayım?..

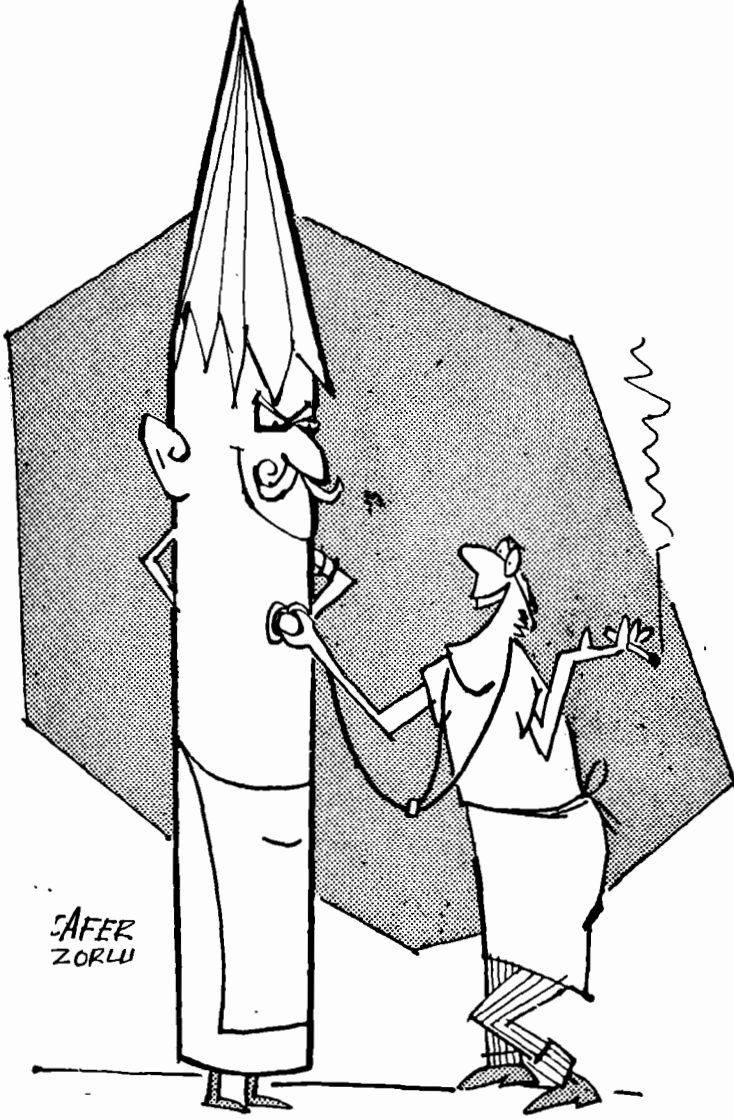
— Öyle çıplak karıyı polis görse yakalar da, karakol karakol sürün-dürür insanı a kızım!..

— Polis bir şey diyemez öyle şe-ye.. Demokrasi var şimdi.. İsmet

Ayasofya müzesinin bronz işlemeli kapısı çalındı. — Gazeteler —

— Aman usta sağlam yap.. Gümrükten çıkarırken belli olmasın!..

— Bir şeyiniz yok, maşallah kazık gibisiniz!

Paşa bile «açıklıktan korkmıyalım. Bizim her şeyimiz açıktır» dememiş miydi?..

Bu sefer Münciye hanım parladı:

— Ayol, İsmet Paşa'nın dediği açıklık, açıklık değil.. Açık havayı söylüyor İnönü.. «Kırlara, çayırılara çıkın da, hava alın. Pencereleleri açık tutun da hava alın» demiye getiriyor.

Çilli Sabahat tasdikledi onu:

— Tabii öyle demiye getiriyor. Açık havaya çok düşkün İsmet Paşa.. Onun için sabahları çıkıp açık havada dolaşıyor. Kim bir lâf söyleyecek olsa, ona da aynı öğütü veriyor. «Hava alın» diyor. Temsil Edalet af istiyor. İsmet Paşa «Hava alın» diyor. Temsil Edalet «İktidara biz geçeceğiz» diyor. İsmet Paşa «Hava alın» diyor. Temsil Edalet «Aman vergileri açıklamıyalım» diyor. İsmet Paşa «Hava alın» diyor. Yani İsmet Paşa açık havaya düşkün. Yoksa senin dediğin gibi «Mayonun beelden yukarısı olmasın» demiyor. Onun için pulis karışır bu işe..

— Niye karışsın Teyzeciğim.. Polisin başka işi kalmadı mı?.. Geçende memleketimizin medârı iftihar ettiği dansözlerden biri de, yeni moda mayosu ile, kumların üstünde tiril tiril oynayıp zıplamadı mı?..

Münciye Hanım burnundan solu yordu:

— Oynayıp zıpladı da ne oldu?.. Kızı burada ele geçirenler, erişte hamuru yoğurur gibi, mincık mincık yoğurmuşlar her yanını..

— Canı sağ olsun..

— Bana öyle ters cevap verme,

vallahi elimin tersiyle suratına bir tane çarparsam, yurtdışı için tebligat almış urum gâvuruna çeviriveririm sen..

Biraz ileride, kumlara yatıp baygın bakışlarla kızı süzen delikanlılar da, bir patırdı çıktığını anlamışlardı. İnci seyredildiğini bildiği için, vücudünün durumunu da ona göre ayarlıyordu. Hırgürtün uzamasından canı sıkılınca yerinden fırladı. Kumların üstünde sendeliyerek biraz koştu. Su kenarına gelince, durup ardına baktı. Arkasından koşarak gelen delikanlıların sayısı bu sefer daha da artmıştı. Kızın suya dalmasından biraz sonra, ötekiler de denize atladılar.

Çilli Sabahat, onların ardından uzun uzun baktıktan sonra:

— Kardeşim, dedi. Hiç öfkelenme.. Şimdiki zaman, böyle.. Kimbilir, genç olsaydık, belki biz de aynı şeyi yapardık. Ama bu yaşta doğrusu, önümdeki iki yoğurt torbasını sallıya sallıya dünyada dolaşamam. Halbuki söz temsili, iki tane Fenike yafasını, şöyle bir yarım dakikacık etrafa gösterivermek, valla ne yalan söylüyeyim, bize günah olsa bile, hiç değilse elli kişiye sevap olur.

Münciye Hanım, derin bir iç çekişten sonra, ellile göğüslerini şöyle bir yıkladı:

— Aaaaah ah hemşire, dedi. Çok vakitsiz zamanda dünyaya gelmişiz. Çooooook...

Adnan VELİ

Sayın Aday

Gerçek bir program ver, bir parti rozeti ver,
Tafsilat senin olsun, sen bize özeti ver!
Biz sana rey verelim, sen bizi gözetiver.
Sonra ödenek iste, yolluk iste, zam iste,
O yollukla gidiver sen aheste aheste!

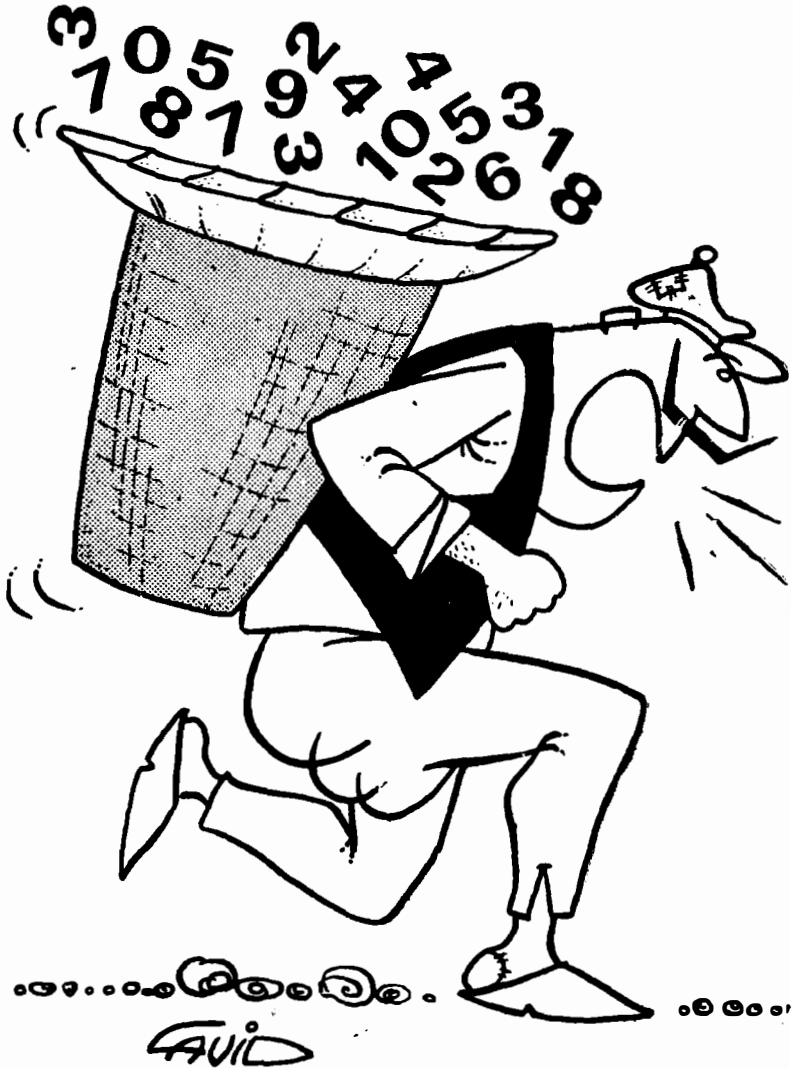
Hepimiz ağlıyoruz kaybolan günler için,
Hazarlık yapıyoruz cazlı düğünler için!
Biri taraftarlara, biri sürgünler için:
Çantanda bulunmalı daima iki liste,
Sonra menzile doğru git aheste aheste!

Bunca yalvarışlara dayanamaz her yürek,
Bize bir kaşık kâfi sen topla kürek kürek!
Ekmek bulamıyorsan yersin pastayla börek!
Şu kanaat kökleşmiş büyük, küçük herkeste:
Bizi beklemez yürür o aheste aheste!

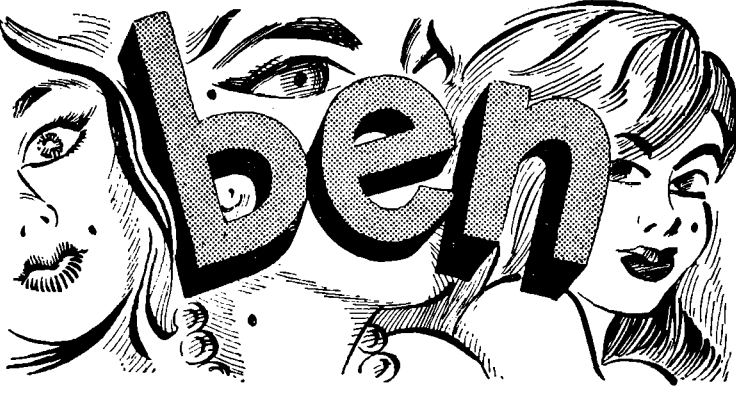
Bu kopyeler net değil, filimleri nerede?
Cami bile soyulmuş kilimleri nerede?
Kestiğimiz ekmeğin dilimleri nerede?
Bu duruma methiye yazılmaz deste deste,
Hak bildiğin menzile git aheste aheste!

İlk önce öğrenmeli küfür edebiyatı,
Nutukların içinde geçmeli: Doğu, Batı!
Şart değil adakların eserlerle isbatı..
Böyle namazlar için hiç lüzum yok abdeste,
Menzilini tâyin et, git aheste aheste!..

Salâhattin KUTLU

Yazısız

Muammer, her güzelde yalnız ben'e âşıktır,
Beyaz tende siyah ben, gönlünde sarmaşıktır.
Ne göz, ne kaş, ne dudak, ne şahane bir sine,
Asla gönül kaptırmaz bunların birisine.
Hangi kızın göğsünde görürse bir küçük ben,
Hiç yüzüne bakmadan ona bağlanır kalben.
Yüreği heyecandan on misli fazla vurur,
Günlerce, haftalarca onu düşünür, durur.
Zevkin, aşkın kaynağı bu küçük, siyah nokta,
Onun tesiri yoktur en sihirli bir okta...

Bir temmuz akşamıydı... Rüzgâr yok, hava sıcak,
Güneş ufkun üstünde ateş dolu bir ocak.
Kızgın bir kapak gibi gök toprağa kapanmış,
Dağlarda, yamaçlarda bütün çayırlar yanmış.
Ses yok.. Koyunlar bile kırlarda melemiyor,
Kuşlar yuvalarından çıkıp yükselemiyor...

Muammer, yorgun argın yatıyor bir hamakta,
Gözleri şeytan şeytan içinden parlamakta:
Bir misafir gelmişti hemşiresine o gün,
Öyle güzel bir kız ki, vücudu ince düzgün.
İpek gibi saçları, ipek gibi teni var,
Tam göğsünün üstünde bir de siyah beni var.
Zavallı genç, o beni görür görmez bitmişti,
Elinden, avucundan iradesi gitmişti...

Gece... Saat tam iki, ne bir ses, ne bir nefes,
Yıldızlarla işlenen deniz mavi bir canfes.
Derin, ağır bir uyku içinde koca yalı...
Muammer, yanan alnı pencereye dayalı
Düşünüyor yukarda uyuyan benli kızı,
O ipek saçlı kızı, o ipek tenli kızı...

Birdenbire gözleri parladı alev gibi,
Odadan dışarıya atıldı bir dev gibi.
Baktı, kızın kapısı aralık duruyordu...
Şimdi kalbi ne hızlı, ne hızlı vuruyordu!..

Genç kız derin uykuda.. Göğsü, bağı açılmış,
Gür dalgalı saçları yastıklara saçılmış,
Vücudu fildişinden bir heykel gibi düzgün,
Dudakları aralık, kirpikler çekik, süzgün,
Rüyasında kimbilir neler, neler görüyor,
Aşka dair ne çapkın efsaneler görüyor...

Muammer, uzun uzun, durup seyretti onu,
Kalbinde heyecanın en yükseği, en sonu.
Sonra, yere diz çöküp, bembeyaz sinesine
Kapandı öpmek için benini sine sine...
Ama bir an içinde yüzü gözü değişti:
Dudakları bir tahtakurusunu ezmişti!

ÇİMDİK

**Belediye turistler için panora-
mik kuleler yapacak.**

— Bize de yeraltı geçidi!..

DUYDUKLARIMIZ

Doktor, bir meslekdaşına
telefon ediyor:

«— Bugün çok parasızım,
yarına kadar bana ödünç bir
hasta verir misin?»

Modern resim sergisinin
kapısında iki kişi arasında
bir konuşma:

«— Dostum, bu sergiden bir
şey öğrenebildin mi?»

«— Tabii!.. Birçok şeylerin
öyle resimleri çizildiği gibi
çirkin olmadıklarını öğren-
dim.»

Büyük feylesof bir toplantı-
dan çıkarken arkadaşına şö-
yle diyordu:

«— Cehaletin iyi bir tarafı
vardır: Tartışmalara neşe ka-
tar!»

Ünlü boksör, bir gazetecinin
sorusuna şu karşılığı ver-
mişti:

«— Hayatımda en kuvvetli
yumruğu vergi dairesinden
yedim!»

Bir mizah yazarı, bir asılza-
de ile konuşuyordu:

«— Dedelerinden başka if-
tihar cdecek bir şey bulmadı-
ğına göre, en iyileri toprak
altında olan bir aileye men-
sup olduğunu itiraf ediyor-
sun demektir.»

Nişanlı kız, annesine:

«— Nişanlıma iyi piyano
çaldığını söyleyince hiç iti-
raz etmedi. Galiba kulakları
biraz ağır işitiyor!»

Kulak misafiri

PAZARTESİ :

Bu satırlar yazıldığı sırada gazeteler İsmet Paşanın Londra'ya uçtuğunu yazıyorlardı. Siz bu satırları okuduğunuz sırada yurda çoktan dönmüş olur.

Hani ünlü Romalı kumandan: — Geldim, gördüm, yendim... demiş. İsmet Paşa da:

— Gezdim, gördüm... diyecek ama üçüncü kelimede de takılacak: Yendim, diyemez. Çünkü zaten yenmek için gitmemişti. Ama gönül ister ki:

— Yenildim... de demesin. Ne yenerek, ne de yenilerek tıpkı Paşanın ağzından çıktığı gibi:

— Adaletle dayanan bir barış sağlayarak... Yaşamak en güzeli.

Kıbrıs'ın gözleri dönmüş kaatilleri bu güzelliğin farkında değil ki...

SALI :

Yalnız Kıbrıs mı? İnsanlığın nice yaraları var! Meselâ bizim gazetelerimizde pek az yer verilen, Vietnam, sürekli bir mücadelenin göbeğinde yaşıyor. İnsanlar birbirlerini öldürüyorlar. Bu iç savaşın nasıl bir sonuca ulaşacağı belli değil. Daha ötede Kore... Kore Üniversiteleri, sokaklarda ve meydanlarda yeni bir meydan savaşı verdiler.

Gerçi yeryüzünün manzarası düne göre bugün daha iyidir. Ancak üstünde yaşayanların üçte ikisini sefaletin ve açlığın egemenliğine teslim ettiğimiz ihtiyar dünyamızın hâline bakan insanın yüreği sızlar. Ahmet Muhip Dranas'ın şair yüreği de sızlamıştı bir vakitler... Şu mısraların içtenliğine bakın:

Ah, zannımca bütün insanlık güneşsiz!
Ey ateş! Nasıl da seni yitirmişiz!
Bu yalnız ahüzar eden manzaradan
Bir çaresiz aydır sallanan aradan.
Işık tuttuğu her şey taze bir yara.

ÇARŞAMBA :

Madem şiirden açıldık, biraz daha açalım. Şu pespaye dünyada şiirle, musikiyle, sanatla uğraşmak dururken politikanın çamuruna zifosuna bulaşmak kadar akılsızlık var mı? Ama çaresizsin! Sen gitmesen bile politika gelip kapını vuruyor. Memleketin dertleri kimsenin sırtını çeviremediği, çeviremeyeceği kadar sarıp sarmalamış yaşıyanları... Oysa böyle mi olmalıydık? Şu güzelim yaz güneşinde yüreğimizi şişiren rüzgâr, bir denizin maviliğinde kayan kotranın yelkenini şişiren rüzgârdır. Ne yazık ki duygularımızı kayıtlamak zorundayız. Akıl diyor ki «Kendine gel, kendine gel, kendine gel...» Bu nakaratın tıktırtısında hayat treni bir bir istasyonları aşıyor. Seferin sonu yakındır yakın...

Bu kadar felsefe kaynatık. Bir de Bedri Rahmiden şiir katalım Ahmet Muhib'inin yanına... Çarşamba da böyle geçsin:

Benim gönlüm sarhoştur yıldızların altında,
Ah sevişmek ne hoştur yıldızların altında!..

Ne olur bir kere de gökyüzüne bakarken
Eşek arısı gibi vızıldamasa aklımız.
Bırak sudan geçer gibi geçsin bulutlar gözlerimizden;
Düşünmeden sevelim rüzgârı,
Düşünmeden bağrımıza basalım ağaçları,
Düşünüp kirlenmeden!

PERŞEMBE :

Bu kadar şiir yeter. Bakın ekmeğin gramajı düşürülüyor. Gene fırıncılarla Belediye arasında çekişme başladı. Belediye:

— Beş yüz yirmi gram, altmış kuruş... diyor.

Fırıncılar:
— Beş yüz gram, altmış kuruş... diyorlar.

Olduysa, olmadıysa... Yirmi gramın üstünde çekişme. Ama çekişmenin sonu nasıl biterse bitsin değişmeyecek gerçek şu:

Ekmeğin gramajı düşürülüyor! Bu demektir ki, fiyatı artıyor. Fiyat artırmak sevimsiz olduğundan ağırlıktan düşülüyor. Hafifledikçe hafifliyor ekmeğimiz... İnsanların ağırbaşlısına, ciddisine:

— Ağır adam... derler.
Ekmeğin için «Ağır ekmeğin» deyimini aynı mânâyı belirtmiyor. Ağır olup hamur olacağına, hafif olup plâkın olsun! Yemekle-

rin ağırı makbul değildir.

Ancak biz kendimiz bildik bileli de İstanbul'da bir ekmeğin derdi vardır: Mübareğin hep gramajı düşük, kalitesi bozuk olur. Bir de üstüne adı «nimet» tir.

Nimetin bile düşük ve kalitesizini yiyoruz. Hepimize afiyet olsun. Tanrı onu da eksik etmesin. Bu söylediğimiz, tevekkülün duasıdır.

CUMA :

Motorlu taşıtların yaptıkları kazalar gittikçe çoğalıyormuş. Çoğalıyor ya... Motorlu taşıtlar da çoğalıyor. Otomobiller çoğaldıkça, insanlar çoğaldıkça, şoförlerin ve yayaların da akılları eksildikçe kazalar olacak elbet... Ve kazalar çoğalacak elbet...

Bizler eskiden ata meraklıydık. Hattâ meşhur atasözümüz bile var:

— Ayrancı yok içmeye, atla gider şeyini etmeye...

Derken efendim, bir otomobil merakı... Bir otomobil merakı... Nereden çıkardık bu merakı canım, işte oraya gitmek için kâfi değil miydi babadan kalma beygir?

CUMARTESİ :

Gazeteler ikide birde hastahanelerimizde açık kalb ameli-

yatı yapıldığını yazıyorlar. Doktorlarımızı tebrik ederiz; ama «açık kalb» ameliyatı bizi düşündürüyor. Öyle herkesin kalbini açmak kolay değil. Bir güzel kadının kalbini açmak, bir genç kızın kalbini açmak büyük sorundur...

İnsanlar birbirlerini sevdikleri zaman kalblerini birbirlerine açarlar. Ama «açık kalb» ameliyatı böyle değil. Siz doktorsunuz ve insanın kalbini açacaksınız.

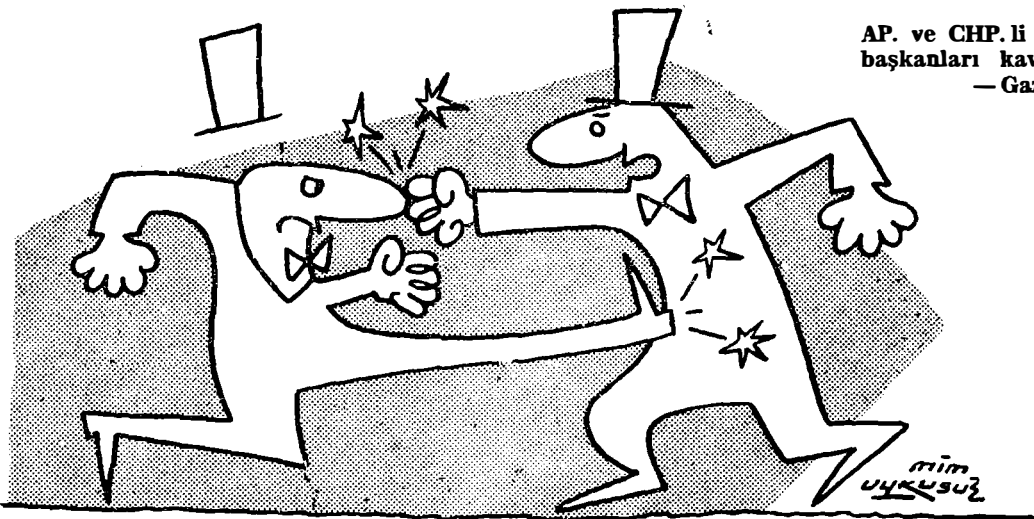
Böyle kalb açacak bir cesaret için yürek ister.

PAZAR :

İzmir'de otel sıkıntısı var gene bu yıl... Fuar mevsimi geliyor. Ne yapılacak? Gazetelerin yazdığına göre Kordonboyuna demir atacak birkaç vapur bu sıkıntıyı önleyebilirmiş. Bu türlü gemilere de bir ad takıldı: «Yüzen otel» diyorlar.

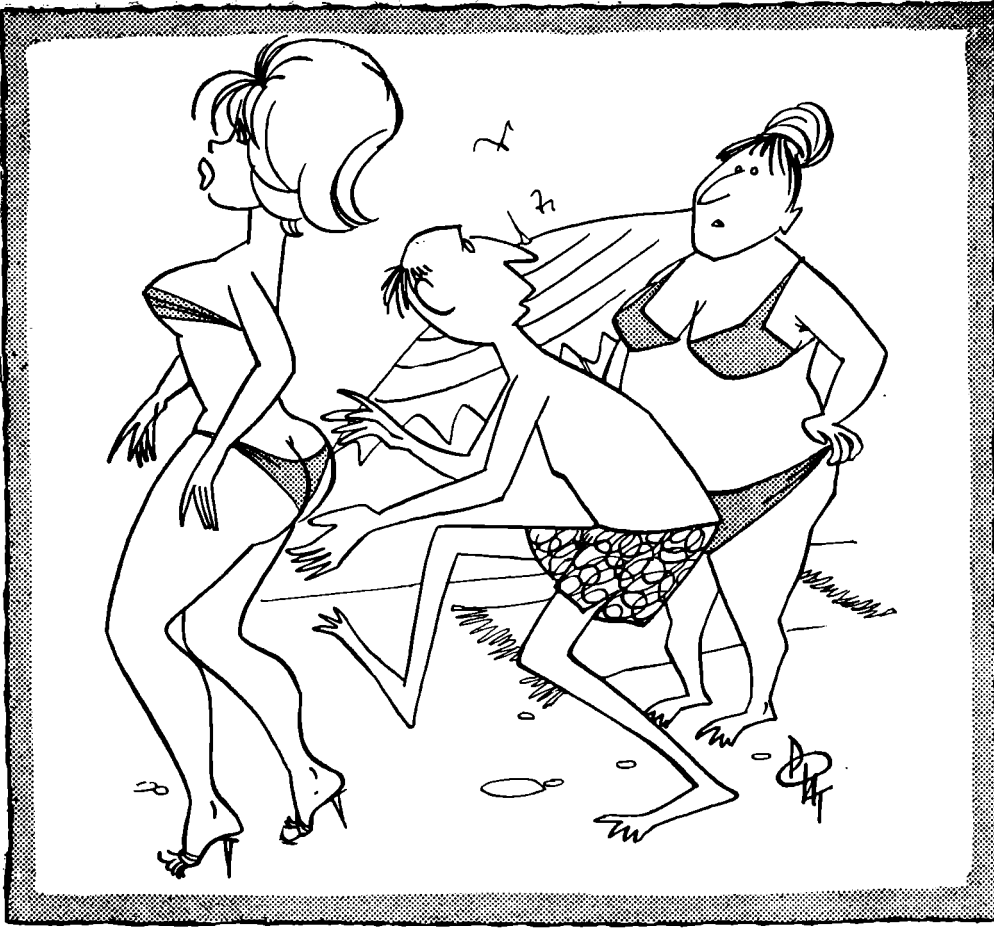
Ancak bizim bütün otellerimiz yüzen otel olduğu için yeterince bir ayırın sayılmaz sahilde demirlemiş gemilere «Yüzen otel» denmesin. Müşteriyi gerçekten yüzüyor mu, yüzüyor mu bir iyice anlamalı.

Yüzüyorsa adını hak ediyor demektir. Yüzüyorlarsa karada yüzen otellerin hakkını yemesin bari...

AP. ve CHP. li Belediye başkanları kavga etti!
— Gazeteler —

Belediyelerimiz halk hizmetinde!.

— Affedersin karıcığım, sana benzettim!

Bıkılmış!

Pazar sabahı herkes plajlara akın ettiği için, otobüs tıklım tıklım doluydu. Birdenbire genç bir kadının sesi yükseldi:
— Rica ederim elinizi çekin! Yarım saattir beni sıkıştırmıya utanmıyor musunuz?

Utanmaz adam, yılışık yılışık sordu:
— Neden? Artık hoşunuza gitmiyor mu?

Bulamıyor

Plajda iki kadın arasında:
— Bir saattir, kocamı arıyorum, bulamadım.
— Haline şükret, ben yirmi senedir arıyorum da bulamıyorum.

— Bu plajda âdet böyle galiba ka...

Gövde gösterileri plajlarda yapılır:

Etiler var pelte pelte, tenler var ipek ipek.
Herkes bir Fidyas olmak arzusuna kapılır;
Bir yığın cazip hatları, bir sıra mermer tümsek!

Her sahil aşk malının açık pazarlarıdır,
Geçer akça cinslerin baygın nazarlarıdır,
En korkunç şey kızların sessiz azarlarıdır,
Kadınlar oğul balı taşıyan birer petek!

Cinler var çarpar seni, sular var hep perili,
İlk günler sedeftirler sonra Kızılderili...
Bikiniiler ısınan tefler kadar gerili,
Plajda ayıp değil göstermek göğüs, göbek!

Salâ

Temiz otel

Karı, koca geç vakit yazlık oteldeki odalarına döndüler. Yatağın çarşafsız olduğunu görünce, otel hizmetçisine sordular:

— Yatağın üzerindeki çarşaf nerede?...

Hizmetçi pişkin bir tavırla cevap verdi:

— Başka müşteriye götürdük. Biraz bekleyin, uyusunlar hemen alır, size getiririm!.

Öpüşme

Sevgiliyle başbaşa kalan genç adam, iniltili bir sesle,
— Ne güzel öpüşüyorsun şekerim, dedi.

Kız övündü:
— Öyleymiş... Dün de, Ka-ya aynı şeyi söylüyordu!

— Hanım kum banyosu yapıyor, çocuk deniz banyosu.. Eh, ben de biraz göz banyosu yapıyorum!

n, herkes bu taraftan denize giriyor!..

— Herif tetkik komisyonu üyesi galiba!

A J
LERİ

Evde hanım hanımcık, caddelerde kuşku,
Hangisinin olmalı insan kölesi, kulu?
Bir anda çılgınlaşır denizde en makulu
Her an ayrı bir pozda görünmek mühim meslek!

Çığlıklar, kahkahalar, suya dalıp çıkışlar,
Bir içim su halinde yüreklere akışlar.
Gerinip kıvrınmalar, dâvet eden bakışlar,
Cesur olmak kâfidir istemez başka emek!

KUTLU

Onlar kumda oynarlar, çöp batmaz hiç birine,
Yüzme bilmeseler de dalarlar en derine.
Hayranlık duymak lâzım bu hilkat eserine;
Kırk yaşında olsalar yine de hepsi bebek!..

Yaşlılık

Vapurda, yan yana oturmuş iki kadın çene çalıyordu, şişmanı:

— Düşünüyorum, dedi, ihtiyarlayıp çirkin olmaksansa ölmek daha iyidir.

Zayıfı, mânalı bir gülümseme ile lâfını kesti:

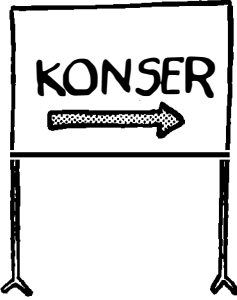
— Eee sonra fikrini nasıl değiştirdin?

Lokantada

Lüks plaj gazinosunda adam garsona çatıyordu:

— Garson, bir porsiyon pirzola adı altında müşterinin önüne bu kadarcık et koymağa utanmıyor musun?

— Bu sert eti çiğnemenin ne kadar zor olduğunu görünce daha büyük bir parça getirmediğim için bana dua edeceksiniz beyciğim!.

Dans

Apartımında kıyametler kopuyordu. Müzik, dans gırla... Kapıcı, birdenbire pencereden birinin, hem de tâ dördüncü kattan aşağı uçtuğunu görünce, neş'yle karısına seslendi:

— Fadime hoş... Bah anam, gene bi acemiye Tvist öğretiyler!

Yıldızın elbisesi

Bir gazeteci tanınmış bir film yıldızına yemeğe dâvetli idi. Ertesi gün, meraklı bir arkadaşı sordu:

— Yıldızın üzerindeki elbise nasıldı?

— Maalesef bir şey söyleyemeyeceğim, eğilip masanın altına bakmaya vakit bulamadım!

— Ben sana o acaip sakalı kes dedim.. Bak, herkes sana bakıyor!

O SABAH Mazzini meydanında, güneşin altında sinirli, sinirli bekleyenler arasında züppe bir gençle, esmer, iri siyah gözlü, otuz yaşlarında, geyet şık giyinmiş bir kadın vardı. Telâşlıydı, bir an önce gitmek için sabırsızlanıyordu. Ona kim bir taksi bulsa sevincini saklamıyacaktı. Otobüsler, grev yaptığı böyle günlerde taksi bulmak bir mucize idi.

Delikanlı, esmer güzelinin yüzüne baktı. Onun ilk gelecek taksiye saldırmaya hazır olduğunu anlamakta gecikmedi. Yanına yaklaştı:

— Ne tarafa gidiyorsanız söyleyin, yolun ucunda belirecek ilk taksiye herkesten evvel atlayacağımı umuyorum, o zaman sizi de yanına alır istediğiniz yere götürebilirim!.

Genç kadın, dudaklarında tebessüm olan kelimelerle cevap verdi: «Colonne meydanına galerinin önüne gideceğini» söyledi.

Delikanlının da yolu o taraftı.

Siyah Saçlı Kadın

Anı bir sıçrayışla kalabalığı yarıdı ve o sırada gelen bir taksiye saldırdı. Arkasından gelen esmer güzelinin yanına alarak şöföre:

— Colonne meydanı..

Emrini verdi.

Genç kadından nefis bir parfüm yayılıyordu. Kırmızı bir kordela bağlı saçlarının simsiyah ve parlak örgüsü ensesinin üstünde kıvrılmıştı.

Genç, yanındaki güzel kadına böyle bir fırsatta kompliman yapamıyacak kadar sıkılgan değildi:

— Sizin gibi güzel bir kadınla karşılaşmam, benim için ne büyük talih!

Dedi ve hayran olduğu saçlarına bakarak ilâve etti:

— Müsaadenizle söyleyeyim ki, hayatımda bu kadar güzel saç görmedim!

Genç kadının dudaklarında geniş ve ümit verici bir gülümseme parladı.

Bu gülümseme, cesaret vereceği yerde onun teşebbüs kabiliyetini felce uğratmıştı. Şimdi yalnız hayali işliyordu. Araba

tekerleğinin her dönüşü, motorun her gümbürtüsü kafasına yeni bir fikir, küstah bir cümle iteliyordu sanki..

Çok geçmeden birbirine zıt düşünceler arasında bocalamaya başladı.

Tanınmış film artisti Mastroianni'nin bir kızla nasıl konuştuğunu, Marlon Brando'nun Luna Park'a götürdüğü güzel bir genç kadına karşı nasıl davrandığını hatırlamaya çabıyordu, ona büyük aşk romanlarında okuduğu şöyle Moravia'nın gibi entesan ve tatlı sözler söylemek istiyordu.

Kafası allak bullak olmuştu. Genç kadının ruhunu oksiyacak tatlı, şairane bir cümleyi bir türlü bulup söyleyemiyordu. Nihayet:

«— Benim adım Vittorio!» Diye mırıldandı.

Güzel kadın, gülmek için kendini zor tuttu.. Vittorio adındaki fevkalâdeliği bir türlü anılamadı. Sonra bunu vakit geçirmek için lâf olsun diye söylediğini düşündü.

Vittorio, partiyi kaybetmişti.

Neden Bosfor Turizm?

Çünkü

Almanya muntazam hat izni yalnız

— Bosfor Turizm'de —

Ortağı bulunduğu Alman Devlet Otobüs İşletmeleri ile müştereken Avrupa haftada 4 sefer imkânı yalnız

— Bosfor Turizm'de —

Tuvaletli - Revirli otobüsler yalnız

— Bosfor Turizm'de —

T. P. A. O. un üstün kaliteli akaryakıtını kullanan vasıtalar

— Bosfor Turizm'de —

Bilet Satış Yerleri:

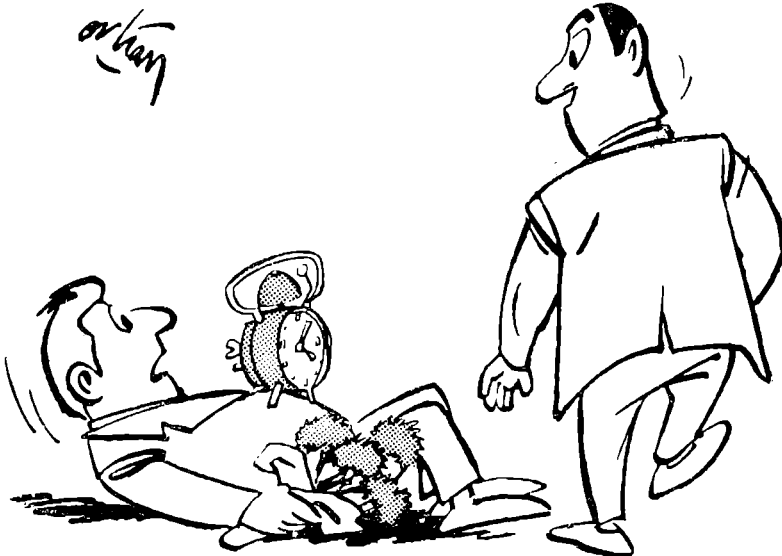
MERKEZ: Taksim Opera yanı
Tel: 48.51.51

ANKARA: Antaş Tel: 12.58.71

İZMİR: Turist Seyahat
Tel: 32553

MÜNİH: Starnberger Bahnhof Schalterhalle
Tel: 59.32.97

(AK—131)

— Sevgilim: «Saatin altında bekle» demişti de!..

Artık gidecekleri yere iyice yaklaşıyorlardı.

Araba da bugün amma hızla koşuyor, âdeta uçuyordu. Halbuki böyle taksilerin fazla para almak için dolambaçlı yollardan gitmek, lüzumlu, lüzumsuz diğer vasıtalara yol vermek âdetleri idi.

Yanındaki güzel kadınla konuşmaya, randevu almaya vakit bulamayan Vittorio, başını taksinin saatine çevirince daha fazla bozulmuştu.

Güzel kadın da inadına hiç konuşmuyordu.

Araba, Galerinin önüne gelince durdu.

Vittorio kapıyı açıp çıktı, güzel kadının inmesine yardım et-

ti. Tam elini öpeceği sırada önünde yaşlı bir adamın dikildiğini gördü.

Yarım saattenberi bekleyen, güzel kadının kocasıydı bu..

Kaşları çatılmış, sesi öfkeli:

— Orsola, diye gürledi, doğru mu bu yaptığın? Yarım günümü seni beklemekle geçirdim burada..

Sonra, şüpheyle kısılmış gözlerini Vittorio'ya çevirerek tepeden tırnağa süzdü, delikanlıya:

— Maşallah, dedi, iyileşmişsiniz!

Bu, hastayım diye dört gündür büroya gitmeyen delikanlının patronuydu!

Çeviren:
Selâmi Yurdatap

Londra'dan notlar:

Çıkarmanın hikâyesiymiş

6 Haziran Cumartesi sabahı Londra Radyosu «İşte çıkarma şöyle oldu... Şu kadar bin asker karaya çıktı» deyince, birden heyecanlandım doğrusu.

Meğer 20 yıl önce, 6 Haziran 1944 günü, Müttefik kuvvetlerin Dönkerk'e yaptıkları çıkarmanın yıldönümü gösterileri anlatılıyormuş!

En uzun general!

İkinci Dünya Savaşının seyrini değiştiren, Hitler'in önüne bir set geren Dönkerk çıkarmasının 20'nci yıldönümü parlak bir şekilde anıldı.

Bütün gün radyo ve televizyonlar bu tarihi güne gereken değeri verdi.

O günlerin hatıralarını yaştırmak için Normandiya sahilleri Amerikadan, İngiltereden, Hollanda ve Belçikadan gelen ziyaretçi generallerle dolup taşıdığı halde, tabii, yalnız General De Gaulle tesrif etmemişti.

Tabii, diyoruz... Zira, tarihi, sadece kendi hareketlerinden ibaret sayan De Gaulle, Normandiya sahillerini, geçen yıllarda olduğu gibi, hep 14 Haziranda ziyaret etmiş... Yani, Müttefik Kuvvetlerin Normandiya sahillerine çıktıkları 6 Haziran günü değil de, De Gaulle'in Normandiya sahillerine çıktığı gün.

Fransayı Alman çizmesinden kurtaranları bugün unutmamış olan Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle'in bu tutumunu en güzel tenkid eden mizah gazetesi «Le Canard Enchaîné»de çıkan bir karikatür oldu.

Bu karikatürde dünyanın en uzun boylu Generali De Gaulle, paraşütçü kıyafetiyle Normandiya sahillerinde tek başına görülüyor, etrafındaki Bakanlar da buketler sunuyordu.

Karikatürün lejandı — büyük Normandiya çıkarmasına ait filmin adı olan «En Uzun Gün»e imayla — şöyleydi: En Uzun Generali Kutluyoruz!

«Non-Stop» kelimesi İngiltere'de son zamanlarda pek moda...

Bir kıtadan bir kıtaya stop yapmadan, yani hiç durmadan yapılan uçuşları ifade ettiği için kullanıldığından değil, hiç stop yapmadan, durak nedir bilmeden striptiz yapan kadınları ifade ettiğinden...

Bunu şunun için anlatıyorum: Artık, Avrupada «Oto-Stop»çu kızların modası geç-

mekte ve onların yerini «Non-Stop»çu kızlar almakta.

Maamafih, size bunu söylememe lüzum bile yoktu... «Oto-Stop»çu kızların modasının geçtiği, CHP. Genel Merkezine düşmelerinden zaten belli değil miydi?

Şu şartla ki...

Komünist Çin'e dayanarak Ruslardan kurtulmak, fakat aynı zamanda Çinlilerin eline de düşmek istemeyen Rumanya ile ilgili şöyle bir fıkracık anlattılar:

Kafasını dinlemek için kahvenin bir köşesine iskemlesini çeken bir Rumen'e garson sormuş:

— Rus kahvesi mi istersiniz, yoksa bir Çin kahvesi mi efendim?..

Kafasını dinlemek isteyen adamın cevabı şu:

— Bir Rumen çayı oğlum!

Eveeet... Kahve içmemek bazan hakikaten memleket-severliktir... Ama, bir kurtuluş, bir bağımsızlık uğrunda olursa!

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Tarihte Mizah

Anlamak

HACI Ahmet İzzet Paşa, özgür davranışları, cesurluğu ve sözünü sakınmazlığı ile, çağdaşı Ahmet Vefik Paşa'nın küçük bir örneği gibidir. İkinci Abdülhamid'in, kolay kolay söz ve iş geçiremediği bu devlet adamının da - Vefik Paşa gibi - pek çok anıları vardır.

Hacı Ahmet İzzet Paşa, son görevi olan Edirne valiliğinde iken, çok gerekli ve acele kaydı ile, İstanbul kendisinden önemli bir para ister. Paşa, bulup buluşturup yollar; ardından bir daha. Onu da bin zorlukla sağlayıp gönderir. Üçüncü bir defa istenince İzzet Paşa'nın tepesi atar. Artık hiçbir imkânı kalmadığını, para falan göndermeyeceğini kesin bir dille İstanbul'a bildirir.

İlgili Bakanlık, Hacı Ahmet İzzet Paşa'nın bu ağır cevabından dolayı kendisini Abdülhamid'e şikâyet eder. Bunun üzerine padişah, hem bakanlığı kırmamak hem de - tatlı dille kandırıp - paşadan biraz daha para koparmak için, Edirne'ye özel bir yaverini yollar. Yaverin görevi, ne edip edip, paşanın gönlüğü yapmak ve istenen parayı elde etmektir.

Yaver, Edirne'ye varır. Doğru Hacı Ahmet İzzet Paşa'nın huzuruna çıkar. Padişahın özel selâmlarını söyledikten sonra konuya girip, istenen üçüncü parti para için onu razı etmeğe savaşı. Hacı Ahmet İzzet Paşa, gülererek, yaveri karşısına oturtur:

«— Gel şöyle karşına bakalım yaver bey oğlum; der. Ben sana bu para işinden önce bir hikâye anlatayım. Efendim, rahmetli babam, biraz astığı astık kestiği kestik bir adammış. Girit'te vali iken bir gün başka bir yerde bulunan adamlarından birine bir emir gönderir. «Bana öyle bir at bulup yolla ki, şimdiye kadar bilinen at renklerinden hiç birine benzemesin, bambaşka bir renkte olsun. Yoksa seni derhal idam ettiririm» der. Adamcağız; şaşkın, perişan günlerce düşünür. Sonunda şöyle bir çareye başvurur: «Efendim; emrettiğiniz tipte bir at buldum. Ancak sahibi bunu satmak için bir şart koyuyor. Onu kendisinden teslim alacak kimse; Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma, Cumartesi ve Pazar günlerinin dışında bir gün gelip almalı imiş. Bu duruma göre yeni emir-

- Ben senin ev sahibinim, bana hürmet etmeye borçlusun...
- Aman beyfendi, borcum sade hürmetse sabah akşam eteğinizi öpmeğe razıyım!

lerinizi beklerim.» Tabii öyle mantıksız bir istekte bulunan babam, bu mantıksız cevap karşısında apışıp kalır...

İzzet Paşa, hikâyesini bitirince, dik dik yaverin gözlerinin içine bakarak sorar:

«— Yaa! İşte böyle yaver bey oğlum anladın mı?»

Yaver, verecek başka cevap bulamaz; şaşkın şaşkın bakınır:

«— Anladım paşam!..»

Der, Valiyi selâmlayıp dışarı çıkar. Bunun üzerine Hacı Ahmet İzzet Paşa, keyifle, yanındaki misafirine döner:

«— Tabii anladı teres; der. Anlamayıp ta ne halte-decekti?»

Eski Türk Mizahı

Zehcetül hakaik

Adlı mizahi lügatten seçmeler

— 2 —

- DÜRBİN — Müshil almış bir diplomat.
- AĞIZ — Kadınlardaki şeker kutusu.
- AĞIZ — İki yüzlülerdeki buhur-dan.
- AĞIZ — Şarkıcılardaki demir kasa.
- DIKEN — Gülün bekçisi.
- RICAT — Kendine gelmek.
- REDDETMEK — Kadınlara dolambaçlı evetleri.
- RAKIP — Sahan tıkırtısı.
- ROMATİZMA — Evlenmek zamanının gelip geçmekte olduğunu anlatan bir işaret.
- RÜYA — Buluttan beşik.
- ZINA — Taklid etmek.
- SAÇMA — Muarızımızın düşünceleri.
- SİR — Pek uçkan bir madde; ne kadar kapatılsa yine de bir kısmı uçup gider.
- SERSEM — Siz... Pardon ben... Biziz vesselâm.
- SEVDA — Sisli havalarda.
- SÜKÛT — Müthiş söz.
- ŞAIR — Söz kantarcısı.
- ŞAMPANYA — Hiçbir şey için birçok gürültü.
- ŞİİR — Tortusu alınmış söz.
- SAGIR — Kulağı kör kişi.
- SAFLIK — Şeffaf bir kalb.
- DARBI MESEL — Kira arabası.
- TAŞ — Soğumuş bir gönül.
- HADİM — Dişleri sökülmüş canavar.
- TOP — Medeniyetin son sözü.
- TORPİL — Uzaktan merhaba.
- DUL — Kiralık boş ev.
- DÜN — Sır yoldaşı.
- AŞIK — Özne.
- ASİ — Kuvvetsiz-düşman.
- ADALET — Bozuk terazî.
- İLİM — Açıktan ne haber?
- İNSAN ÖMRÜ — Dönüş bileti satılmıyan seyahat.
- GURUR — Tüyleri dökük tavus kuşu.

- Tuna nehri değil mi?
- Hayır, Macarların göz yaşları!

Eski Şiirde Mizah

Bu başka bir yalvar

Baki bir gazelinin son beytini şu mısralarla bağlamıştı:

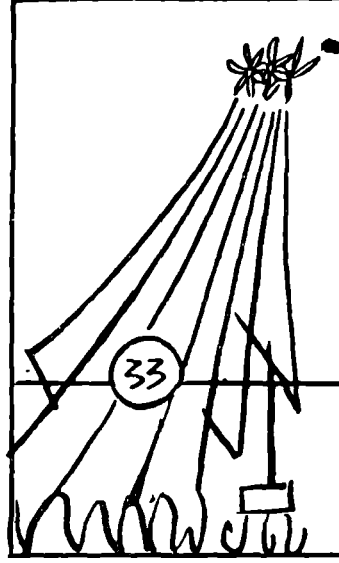
«Güzellerde vefa olmaz demek yanlışdır ey Baki,
«Olur vallahi billâhi hemen yalvarı görsünler..»

Bu mısraları okuyan bir genç, şaire gelip «Efendim; der. Siz, yalvarırsanız güzeller size meyil ederler diyorsunuz. Ben aylardır sevgilime yalvarıyorum ama, bunun hiçbir faydasını görmedim. Yemininiz nerede kaldı?» Baki gence cevap verir:

«— Evlâdim; benim şiirimdeki yalvar kelimesinin yalvarmakla ilgisi yoktur. Yalvar Hind dilinde para demektir. Sen sevgiline şöyle hatırı sayılır bir para göster de bak, ondan nasıl yakınlık göreceksin.»

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN, ADNAN TAHİR
ÇİZEN, TÜRHAN SELÇUK

YASIN BÜYÜDÜKÇE AKLIN KÜÇÜLÜYÖR SENİN MAMUT...
Ç ÇALARON KIZIN KİM OLDUĞUNU BİLİYÖR MÜSÜN?...
NİŞANLIMIN KIZ KARDEŞİ...

HANGİSİNİN ADI?... MALÜM YA
SENİN İKİ NİŞANLIN VAR. BİRİ RESMİ,
DİĞERİ GAYRİ RESMİ...

KEŞ SESİNİ DİYÖRÜM SANA...
BEN YÖKKEN TELEFON EDEN
KİMDİ ACABA?...
ÜRKEK BİR SES
GİBİ GELDİ BANA...
HEYECANDAN TITRIYOR-
DU... AMA YİNE DE
ÇOK TATLIYDI...

TELEFONLA HALLEDİLMEZ BÖYLE ŞEYLER. EN İYİ-
Şİ KALKIP GİDEYİM... BİR ÇUVAL İNCİRİ BERBAT
ETTİN MAMUT. İŞİN İÇİNDEN ÇIKABİLECEK
MİYİZ BAKALIM.

YİNE NEREYE GİDİYORSUN
ABİ?... HANI ŞU PROJİYİ TAMAMLA-
YACAKTIN BUGÜN.

DEMİN TELEFON EDEN PERİHAN'DI MUHAKKAK...
BAŞKASI OLAMAZ ZATEN... BEN YÖKKEN YİNE
ARARSA ŞİMDİ ÇIKTI SİZE GELİYÖR
DERSİN.

ŞİMDİ ÇIKTI...
SİZE GELİYÖR PEK
MUHTEREM PERİ-
HAN HANIM Dİ-
YELEĞİM.

AKŞİ SEYTANA BAK... BİR DAKİ-
KA EVVEL ÇALAMAZ MIYDI ŞU
MUBAREK TELEFON?... İRFAN BU
RADAYKEN... OĞLUM MAHMUT, BİR POT
DAHA KIRMAK İSTEMİYÖRSAN AÇMA
ŞU TELEFONU... ÇALAR ÇALAR SIKAR.

ALLAH ALLAH... NİYE AÇILMIYÖR BU
TELEFON?... YAZIHANE KAPANMIŞ,
OLAMAZ BU SAATE....

AMMA DA İNAT ETTİ YAHU...
CEVAP VERMEKTEN BAŞKA
ÇARE YÖK.

İRFAN BEY Mİ?... BİR DAKİKA EVVEL ÇIKTI...
SİZE GELİYÖR PEK MUHTEREM
PERİHAN HANIM.

DEVAMI YAR

BİR MİRASCI AZİZ NESİN

— 26 —

Ayağa kalktım, el sıkıştık.

Yerime otururken, yine bir-iki iğne battı altıma. Çaktırmadan pantaldan içeri elimi sokup iğneleri çıkarmaya çalışıyordum. Batan iğnelerin acısından suratımı buruşturuyorum. Osman Bey bu suratımı çok beğendi, — Çok mahcup bir delikanlı... dedi karısına.

— Yaaa... Kocam sıyrık şoförlerden hoşlanmaz da... Zevkimi beğendin mi Osmancığım, seçerken seni düşündüm. Biliyordum begeneceğini...

— Siz anlaştınız ya, mesele yok...

Sonra üçümüz birlikte yukarı çıktık. Tepinmekten her yanımlı hamlamış, iğnelerden sünet çocukları gibi apışımı aç aç yürüyorum. Nasıl kurtulsam da gitsem burdan diye düşünüyorum. Müsaadelerini rica ettim. Müzayedeye bana ev adresini yazdırttı. Kocası,

— Yarın bekliyoruz... dedi.

Burdan Jipsi Kenan'la gideceğiz sanıyordum. O koca köşkün birkaç kere altını üstüne getirdim, Kenan yok, yok... Birkaç lıram vardı ama, barda iki-üç kadeh içtim ya, paralar bitti... Cebimde biraz bozuk para kaldı. Önce bahçeye çıkıp, sık ağaçların arasına girdim. Pantalonu sıyrıp bütün iğneleri çıkardım. İğneleri çıkarınca koca pantolon içinde, bayramda eski elbise giydirilmiş yetim çocuklara döndüm. Gün de ağarmış... Düştüm yollara... Cebimde ancak vapur parası var. Herkes bana bakıp bakıp gülüyor... Halim gülünmeyecek gibi değil ki... Sabahın köründe simokinli bir adam yalpalıya yalpalıya, yollara düşmüş... Simokin üstünden kaçıyor, savaş dönüşü cepheden gelen yaralı askere dönmüşüm...

Şoförlük mü? Ne şoförlüğü canım... Eve gidince o gün yaktan kalkmadım. Ertesi gün Jipsi Kenan'a gidip, olup bitenleri anlattım.

— Ben sana söylemedim mi, dedi, sen orda nasıl olsa bir iş bulursun diye... Devlet dairelerinden iyidir, hiçbir işsiz boynu bükük çevirmezler. Senelerden beri, benim geçimim bu yoldan...

— İyi ama ben şoförlük bilmem ki...

Oysa, Kenan'ın dediğine göre, Müzayedeye Hanım dedikodudan çok korktuğu, çekindiği için, evine girip çıkan erkeğin resmen bir işi olsun istemiş. Çekemiyenler dedikodu çıkarırlarsa «Altıyanı bir şoför parçası, eve de girer, odaya da... Kala kala ben bir şoför parçasına mı kaldım...» diye dedikoducuların ağzını tıkarırmış. Müzayedeye o kadar iyi kalpli bir kadınmış ki, yanına şoför diye aldığı delikanlılardan birçoğunu üniversitede oku-

tup doktor, mühendis, eczacı, dişçi yapmış... Ama eli ekmek tutan Müzayedeye'yi bırakır savuşturmuş.

Jipsi Kenan,

— O Müzayedeye Hanım var ya, dedi, Allah razı olsun ondan, tek başına Maarif Vekâletinin yapamadığı işleri yapar. Hükümet gibi kadın dedikleri, işte bu kadın...

— Ne gibi? diye sordum.

— Ne gibi olacak, Maarif Vekâletinin parasız okuttuğu yüksek tahsil gençlerinden daha çoğunu okutur, yetiştirir bu kadın. Memlekete büyük hizmeti vardır. Adı tarihe geçecek bir kadın... Hükümet bir insana parasız yüksek tahsil yaptırsa, arkasından hemen «mecburi hizmet» ister. Müzayedeye Hanım, yetiştirdiği, okutup meslek sahibi yaptığı gençlerden mecburi hizmet de istemez. Neden istemez? Çünkü o iş, olursa gönüllü olur, metazori olmaz, mecburiyet yok, anladın mı? Memleketimizde Müzayedeye Hanım gibi daha on beş-yirmi kadın olsa, memlekette yüksek tahsil yapmamış delikanlı kalmaz.

— Maarif Vekili olacak kadındır...

— Ne demek? Zaten, o da amatör bir Maarif Vekili sayılır. Kadın, gönlünün çektiği, gözüne kestirdiği delikanlıyı şoför diye yanına alıyor, okutuyor, yüksek tahsil yaptırıyor, meslek sahibi ediyor. Sonra da işinden çıkarıyor, kendileri bırakıp bırakıp gidiyorlar kadını:

— İyi ama Kenan, ben şoförlük bilmem birader...

— Yahu, ne lâf anlamaz adam-sın... Hani devlet dairelerinde birkaç yerin kadrosunda meselâ çöpçü diye, kapıcı diye, şoför diye bordroya geçmiş adamlar vardır. Ne çöpçülük ederler, ne kapıcılık, ne bekçilik, ne bahçıvanlık... Ama her aybaşı resmi daireye gidip, maaşlarını alırlar. İşte bu iş de böyle... Sen Müzayedeye Hanımın kadrosunda şoför olarak gösterileceksin elâleme karşı, ama şoförlük etmiyeceksin, işin başka olacak...

Ben, fakirlik yüzünden okuyamadığım liseyi bile bitiremedi-

ğim için, bu iş benim aklıma yattı.

— Öyleyse, ben hemen gideyim...

Jipsi Kenan,

— Neee, diye bağırdı, sen o gece gitmedin mi onunla birlikte? Ohooo, iş kaçmıştır kardeşim. Kadın sana teklif eder etmez, sen hemen he diyecektin. Müzayedeye Hanım, çoktan şoför bulmuştur kendine... O kadın şoförsüz duramaz. Bulmuştur birini... Memlekette bu kadar çok yüksek tahsil yapmak isteyen fakir genç var kardeşim... Sen o gece hemen gidecektin onlarla...

— Nasıl giderdim yahu... Altım bütün iğne yarasıydı, kan içinde kalmışım. Yürüyemiyordum ki... O vaziyette olmaz ki... Gideyim bir kere.

— Git bakalım, hiç zannetmem ama, inşallah şansın vardır da, şoförlük kadrosu boş-tur...

Müzayedeye Hanımla kocasının verdikleri adrese gittim. Aman beyim, aman... Öyle bir ev ki, bir küçük saray... Müzayedeye Hanımın huzuruna çıkmak için kaç kişinin önünden geçtim, hepsinden izin ala ala...

Beni salona aldılar. Müzayedeye Hanımla kocası da salonda. Fakat, o benim iki gece önce gördüğüm kadın değil katiiyen. Tamamen değişmiş, bambaşka bir kadın... Sanki burası, bir İngiliz lordunun malikânesi, bunlar da karı-koca, İngiliz asilzadeleri... İkisinin de ellerini sıkıttım.

Kocası, gayet soğuk ve gayet kibar,

— Buyrun efendim, bir isteğiniz mi var? dedi.

Ayaktayım. Otur bile demediler. Ne diyeceğimi şaşırdım... Tuh, nerden geldim buraya?

— Hanımefendi beni şoför alacaktı da... diye kekeledim.

«Söz, karar senin» demek ister gibi adam karısına eliyle bir işaret yaptı. Müzayedeye Hanım,

— Aldık efendim, dedi, dün bir şoför aldık... Maalesef kadro tamam...

Yahu, kadın genel müdür gibi konuşuyor. Allah Allah, iki gece önce başını göğsüme dayayıp da

ağlayan, «Aman yuvamı kurtar, bana iyilik et» diye yalvaran bu kadın değil miydi?

Ne diyeceğimi şaşırdım. Yer yarılacak da yerin dibine girsem... Efendim, bu yüksek sosyete insanları bir başka oluyor, bir zamanları bir zamanlarına uyuyor. Sanki perde altında karaküçük güreştığımız kadın bu değil...

Herhalde, beni tanımadılar diye,

— Hanımefendi, dedim, benim karakterimi beğenmişsiniz... Galiba şimdi beni hatırlıyamadınız...

Müzayedeye Hanım, soğuk bir yazıtle,

— Hatırladım efendim... dedi.

Bu kadın, o kadın değil... Yoksa ben mi şaşırdım. Hanedan ailesinden insanlar bunlar.

Öyle bozuldum ki, dönüp gideyordum da bir türlü... İnsan bu vaziyetlerde ne halt edeceğini de bilemiyor. Ben bu sefer,

— Bendeniz, dedim, maalesef tahsilimi tamamlıyamadım bir vatan evlâdım. Bana bir yardımınız dokunabilir Hanımefendi. Her hususta bana itimad edebilirsiniz. Sâyenizde ben de yetişir, vatanıma, milletime faydalı bir insan olurum.

Kocası çeyrek dudak kıvrılışıyla alaylı gülerek,

— Lütfen, şoförümüze isminizi, adresinizi kaydettirin. Kadroda münhal olunca, biz size mektupla bildiririz efendim... dedikten sonra, çenesini kaldırıp burnuyla kapıyı gösterdi. Tabii hemen dönüp gitmek var ya, ben iyice bozulmuş ve şaşırmıştım, bir de üstelik salondan çıkınca şoförü aramaz mıyım... Buldum. Affederseniz, sümük gibi de bir oğlan...

— Hanımefendinin yeni şoförü siz misiniz? dedim.

— Evet... dedi.

— Adresimi yazmanızı emrettiler...

— Dışarda Dursun Efendi vardır, onu bulun, o yazar efendim...

— Şoför ehliyetiniz var mı sizin? dedim.

— Yok ama alacağım yakında... dedi.

— Affederseniz, ama arabayı kim sürüyor?

— Çok mu lâzım... Var bir şoför.

— Peki siz?

— Çok meraklısınız. Ben kim ya mühendisi olacağım, daha bir senem var...

(Devamı var)

(AK—130)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Oniki yıl!

Avrupa'da büyük apartman-
ları çoğunlukla hükümet ki-
raya verir; Paris'te oturan
Dupont, bir apartman katı
için Belediyeye müracaat e-
deli oniki sene olmuştur. Ar-
tık bu konuyu düşünmediği,
hattâ tamamen unuttuğu sa-
ralarda, belediye'den bir dâ-
vetiye aldı.

Memur O'nu masasından
kalkarak, hararetle karşıladı:
— Mösyö Dupont, dedi. Ü-
çüncü Blok Apartmanların
17. katında bir daire kazan-
dığınız için sizi tebrik etme-
liyim!

Dupont'un hiçbir sevinç
gösterisinde bulunmayışına
şaşıran memur, sırtarak:

— Bu habere en çok karı-
nız sevinecektir dedi:

— Zannetmiyorum, henüz
ümitsizliğe düşmedi.

— Hayret, oniki sene...

— Evet ama, bu benim ü-
çüncü karım, ilk ikisi bir tür-
lü yerleşemediğimiz bu apart-
man katı için beni terk et-
mişlerdi.

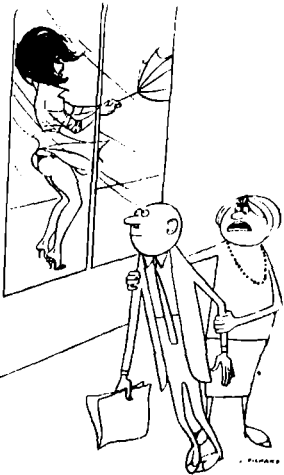
Av

Yeni zengin, satın aldığı
şatonun ormanında avlanı-
yordu. Karşıdaki çalılardan
kırıldığını farkedince hemen
ateş etti, sonra yanındaki u-
şağa dönüp:

— Git çalılardan arkasına
bak dedi. Bana vurduğum
hayvanın adını söyle!

Uşak efendisinin gösterdiği
yere gitti biraz sonra:

— Sör, dedi burada kendi-
sinin John Smith olduğunu
iddia eden bir...

— Şu kızcağızı kurtaralım..
— Sonra seni kim kurtarsın?.

Bir İsviçre gazetesinden:

Kıbrıs meselesi!

Pay

Manifaturacı Jacques, gece
yarısından sonra dükkândan
tıkırtılar geldiğini farketti.
Aşağı yavaşça indi ve tahmin
ettiği gibi eli silâhlı bir hır-
sızla karşılaştı:

— Burada ne arıyorsunuz?
dedi.

— Para! dedi hırsız.

Jacques mânidar bir şekil-
de omuzlarını silkti, bu sıra-
larda işleri o kadar kötü gidi-
yordu ki...

— Beraber arayalım, dedi,
eğer bulursak paylaşırız.

Seyyah

İngiliz seyyah, Afrika'nın
balta girmemiş ormanların-
da arkadaşını kaybetmişti.
Rastladığı ilk kabilenin rei-
sine bir beyaz seyyah görüp
görmediğini sorunca şu cevâ-
bı aldı:

— Biraz evvel onunla kah-
valtı ettim!...

Saat ayarı

Londra'nın büyük otelleri-
nin birinin barında bir İngi-
liz Centilmen, onuncu viski
bardağını boşalttı, bir daki-
ka olmanmıştı ki, iskemlenin
üzerine yığıldı kaldı.

Barmen döndü, saate baktı,
onikiye üç vardı.

— Hay Allah, dedi, gene
geri kalmış!...

Âdem aranıyor!

Cennettekiler telâş içindey-
di, Âdem kaybolmuştu!.. Her
yer arandı, ama Âdem bulâ-
namadı.

Herkesin endişelenmeğe
başladığı bir sırada, ufak te-
fek bir adam, Âdem'i bulaca-
ğını iddia etti ve:...

— Bakın O'nu ne çabuk bu-
lacağım dedi, zaten yeryüzün-
de dedektiflik yapardım!...

İlk önce kendi bir koltuğa
gömlüdü, sonra Cennet sâ-

kinlerinin önünden çırpıp-
lak geçmelerini ilân etti.

Aradan henüz birkaç daki-
ka geçmişti ki, dedektif kol-
tuğundan sevinçle fırladı:

— Buldum, buldum! diye
haykırdı, hakikaten işaret et-
tiği çıplak Âdem'di.

Herkes merakla mahir de-
dektifin etrafını sardı, başarı-
sının sırrını sordu, dedektif:

— Gayet basit, dedi, Cennet-
te, göbeği olmayan yegâne
insan!...

— Kusura bakmayın bayan, yazdığım tamimi bütün
memurların dikkatle okumalarını istiyorum!..

Dünya Karikatürleri

-TANIMADIN MI AYOL, BENİM
KIRK YIL ÖNCEKİ RESİMİM!

-ZAVALLILAR...BİRBİRLERİNİN DİLİNDEN ANLA-
MADIKLARI İÇİN BÖYLE KONUŞUYORLAR!

-AMAN SESİNİ ÇIKARMA, BİZİ ARIYORLAR!

YAPI ve KREDİ BANKASI

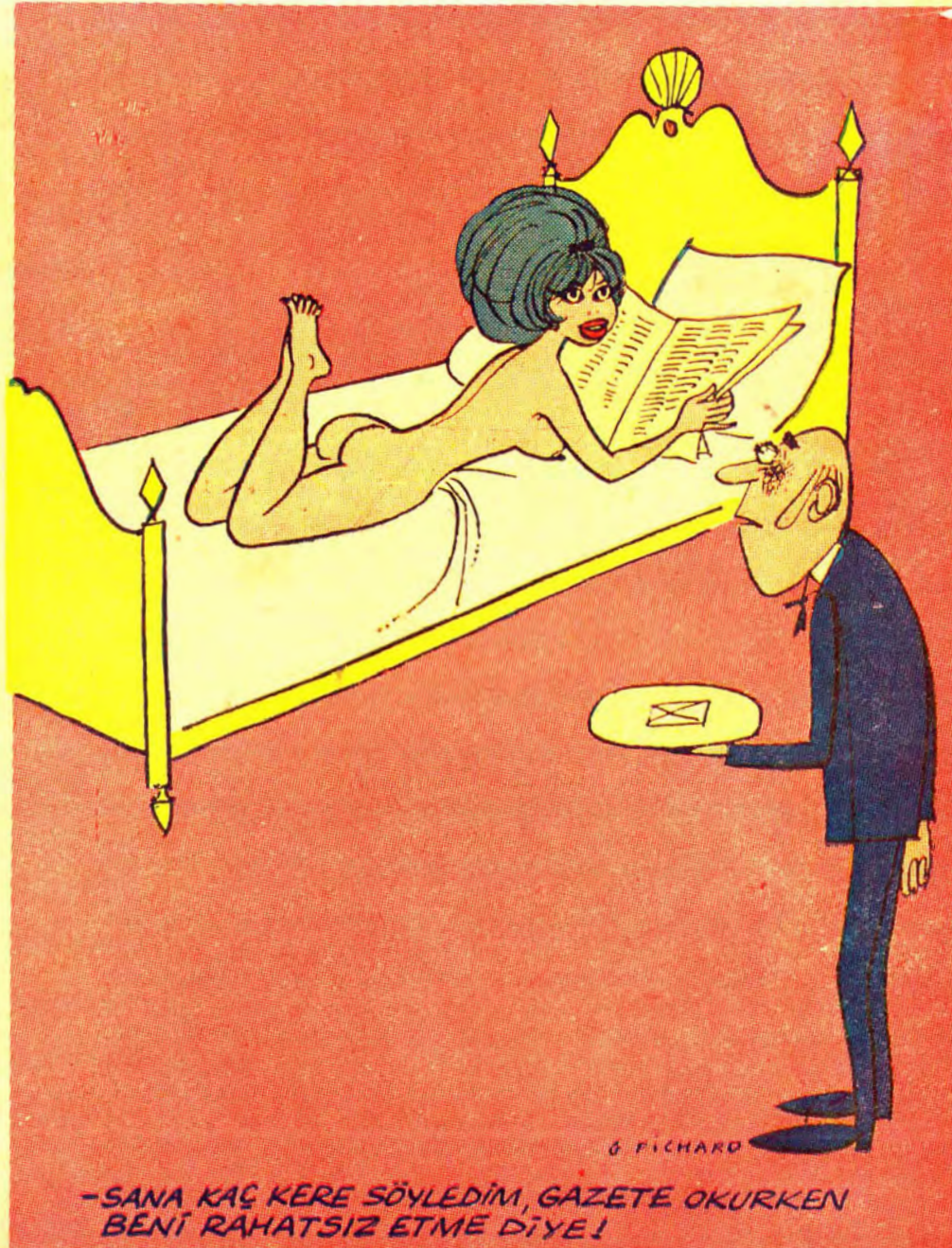
Akbal

-BAK MAYONU BULDUM... ÜSTÜNE OTURMUŞUN!

-AFEDERSİNİZ, KATI SAŞIRMISIM... BEN DE ROZA NE KADAR BÜYÜMÜŞ DİYORDUM!

-SANA KAÇ KERE SÖYLEDİM, GAZETE OKURKEN BENİ RAHATSIZ ETME DİYE!